

Compensatie- en Landschapsplan reconstructie Erica/Haagakkers II

Definitief

Gemeente Oirschot

Grontmij Nederland B.V.
Eindhoven, 28 maart 2012

Verantwoording

Titel : Compensatie- en Landschapsplan reconstructie
Erica/Haagakkers II

Subtitel :

Projectnummer : 295848

Referentienummer : GM-0054306

Revisie : 2

Datum : 28 maart 2012

Auteur(s) : J.A. Ettema

E-mail adres : jody.ettema@grontmij.nl

Gecontroleerd door : J.A. van Vliet

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : ing. R.E.T. van Roosmalen

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Zernikestraat 17
5612 HZ Eindhoven
Postbus 1265
5602 BG Eindhoven
T +31 40 265 12 11
F +31 40 244 37 97
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doelstelling	5
1.3	Aanpak	6
1.4	Leeswijzer	6
2	Beschrijving voorgenomen ontwikkelingen	7
2.1	Beschrijving reconstructiegebied Erica	7
2.2	Voorgenomen inrichting reconstructiegebied Erica	7
2.3	Ligging reconstructiegebied Erica in relatie tot de EHS	8
2.4	Beschrijving bestemmingsplan Haagakkers II	9
2.5	Voorgenomen inrichting Haagakkers II	9
2.6	Rood-met-groen koppeling Haagakkers II	10
3	Toetsing en compensatieopgave	11
3.1	Algemeen	11
3.2	Toetsing soortenbeleid	11
3.3	Toetsing N16.01 Droog bos met productie	11
3.3.1	Algemeen	11
3.3.2	Vernietiging	12
3.3.3	Verstoring	12
3.3.4	Versnippering	12
3.4	Toetsing N07.01 Droge heide	12
3.4.1	Algemeen	12
3.4.2	Vernietiging	12
3.4.3	Verstoring	13
3.4.4	Versnippering	14
3.5	Toetsing Boswet reconstructie Erica	14
3.6	Toetsing rood-met-groen koppeling Haagakkers II	14
3.7	Compensatieopgave	14
4	Compensatievoorstel	15
4.1	Compensatiegronden en realisatietermijn	15
4.1.1	Zoekgebied compensatiegronden reconstructie Erica, Haagakkers II	15
4.1.2	Aangewezen compensatiegronden	15
4.1.3	Realisatietermijn reconstructie	17
4.2	Globaal inrichtingsplan	17
4.2.1	Brinksdijk	17
4.2.2	De Ryt	17
5	Voorgenomen ontwikkelingsbeheer, regulier beheer en monitoring	18
5.1	Voorgenomen ontwikkelingsbeheer en regulier beheer	18
5.1.1	Droge bossen met productie	18
5.1.2	Vochtige heide	18
5.2	Voorgenomen monitoring	18
6	Conclusie	19

7	Geraadpleegde literatuur	20
---	--------------------------------	----

Bijlage 1: Locatieonderzoek natuurwaarden

Bijlage 2: Aanvullend onderzoek verblijfplaatsen Eekhoorn

Bijlage 3: Memo vooroverleg provincie Noord Brabant

Bijlage 4: Ontwerpschets Erica

Bijlage 5: Ligging Erica ten aanzien van EHS

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Oirschot heeft voornemens voor een reconstructie van de doorgaande weg Erica. De Erica is de weg die de Eindhovensedijk verbindt met de toerit naar de A58 bij Best. Ter voorbereiding op de reconstructie zijn diverse onderzoeken uitgevoerd met betrekking tot het in kaart brengen van de natuurwaarden van het plangebied en de mogelijke gevolgen die de ruimtelijke ingreep met zich meebrengt. Voor het plangebied is een locatieonderzoek natuurwaarden (Grontmij, d.d. 6 oktober 2010) uitgevoerd aangevuld met een gerichte inventarisatie (Grontmij, 2011) naar de Eekhoorn, zoals weergegeven in bijlagen 1 en 2. Daarnaast is gebruik gemaakt van bestaande gegevens uit gerichte inventarisaties naar beschermde soorten uitgevoerd door Grontmij en Bureau Waardenburg in 2007 ten bate van bestemmingsplan Strijpsche Kampen.

Het voorliggende rapport zal zich onder andere concentreren op de toetsing van de effecten van de ruimtelijke ingreep op de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) binnen plangebied Erica en de daarbij behorende benaderingswijze conform Verordening Ruimte 2011 met bijbehorende 'Spelregels EHS'. Voor ruimtelijke ontwikkelingen binnen de EHS waarbij mogelijk negatieve effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken voor te verwachten zijn, geldt het 'nee, tenzij-principe'. Deze dienen nader te worden uitgewerkt in een compensatiebeginsel en leidt mogelijk tot de uitwerking van een compensatieplan. Daarnaast zal invulling worden gegeven aan de herplantingsplicht voor het uitvoeren van kapwerkzaamheden in relatie tot de Boswet.

Ten tweede zal in het voorliggende rapport aandacht worden besteed aan de invulling van beoogde kwaliteitsverbeteringen in het kader van de rood-met-groen koppeling voor de realisatie van een deel van het reeds vastgestelde bestemmingsplan Haagakkers II in het buitengebied. Conform de Verordening Ruimte 2011 dient de uitbreiding van het stedelijk gebied (rood) tot een kwaliteitsimpuls van het landschap (groen), met voorkeur in de directe omgeving van het bestemmingsplan en anders elders binnen het buitengebied van de gemeente.

1.2 Doelstelling

Het doel van deze rapportage is opgebouwd uit deels het compensatieplan EHS in het kader van bestemmingsplan Erica. Hierin wordt het compensatiebeginsel nader uitgewerkt, gevolgd door het opstellen van een compensatieopgave en een compensatievoorstel ten bate van een herbegrenzing van de EHS in het kader van de reconstructie Erica. De rapportage geeft inzicht in de locatie, de oppervlakte en de per saldo te compenseren kwaliteit van de bestaande EHS. Vervolgens wordt bepaald welke mitigerende maatregelen getroffen zullen worden en welke gebieden een natuurbestemming krijgen ter compensatie. In een latere fase worden de bestemming (natuur) en eventuele maatregelen ter bescherming van de natuurwaarden concreet uitgewerkt in een inrichtingsplan en een beheer- en onderhoudsplan.

Naast het compensatieplan wordt conform de rood-met-groen koppeling ter realisatie van bestemmingsplan Haagakkers II een voorstel tot uitvoering van kwaliteitsimpulsen aan het landschap nader uitgewerkt. Hierbij wordt aandacht besteedt aan de inpassing van kwaliteitsverbeteringen en de mogelijkheden tot versterking van bestaande landschapswaarden.

1.3 Aanpak

Het rapport is opgebouwd aan de hand van de 'spelregels EHS' en 'Handreiking Landschapsplan', conform de Verordening Ruimte 2011. Daarnaast wordt invulling gegeven aan de wettelijke eisen vanuit de Boswet. Allereerst wordt beschreven welke beschermde natuurwaarden aanwezig zijn (gebieden). Vervolgens wordt aangegeven wat de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling zijn. Indien negatieve effecten te verwachten zijn en mitigatie niet voor voldoende ondervanging van negatieve effecten zal leiden, zal vervolgens worden aangegeven in welke mate compensatie aan de orde is. Vervolgens is in een compensatievoorstel de voorgenomen compensatie, inrichting en beheer nader uitgewerkt.

1.4 Leeswijzer

In de uitwerking wordt specifiek ingegaan op de beschrijving van de reconstructie van de Erica en de realisatie van Haagakkers II (hoofdstuk 2) waarna in hoofdstuk 3 de toetsing van het reconstructiegebied Erica binnen de EHS en de raakvlakken van Haagakkers II met de rood-met-groen koppeling worden besproken. Hieruit volgt vervolgens een compensatieopgave. In het daarop volgende hoofdstuk is het compensatievoorstel nader uitgewerkt (hoofdstuk 4). In hoofdstuk 5 zijn het ontwikkelingsbeheer, reguliere beheer en de waarborging voor de uitvoering van monitoring beschreven. Tot slot volgt wordt in hoofdstuk 6 het compensatie- en landschapsplan afgesloten met een eindconclusie.

2 Beschrijving voorgenomen ontwikkelingen

2.1 Beschrijving reconstructiegebied Erica

Aan de oostkant van Oirschot zorgt het ontwikkelen van het bedrijventerrein Westfields voor een verkeerstoename op de Eindhovensedijk en de weg Erica. Daarnaast zijn er nog andere ontwikkelingen die zorgen voor verkeersgroei in dit gebied door het concentreren van defensieactiviteiten op de Legerplaats Oirschot en het ontwikkelen van de Brainport Innovatie Campus door de gemeente Eindhoven. Ook het groeien van het aantal vluchten op Eindhoven Airport leidt waarschijnlijk tot extra verkeer op de Erica en Eindhovensedijk.

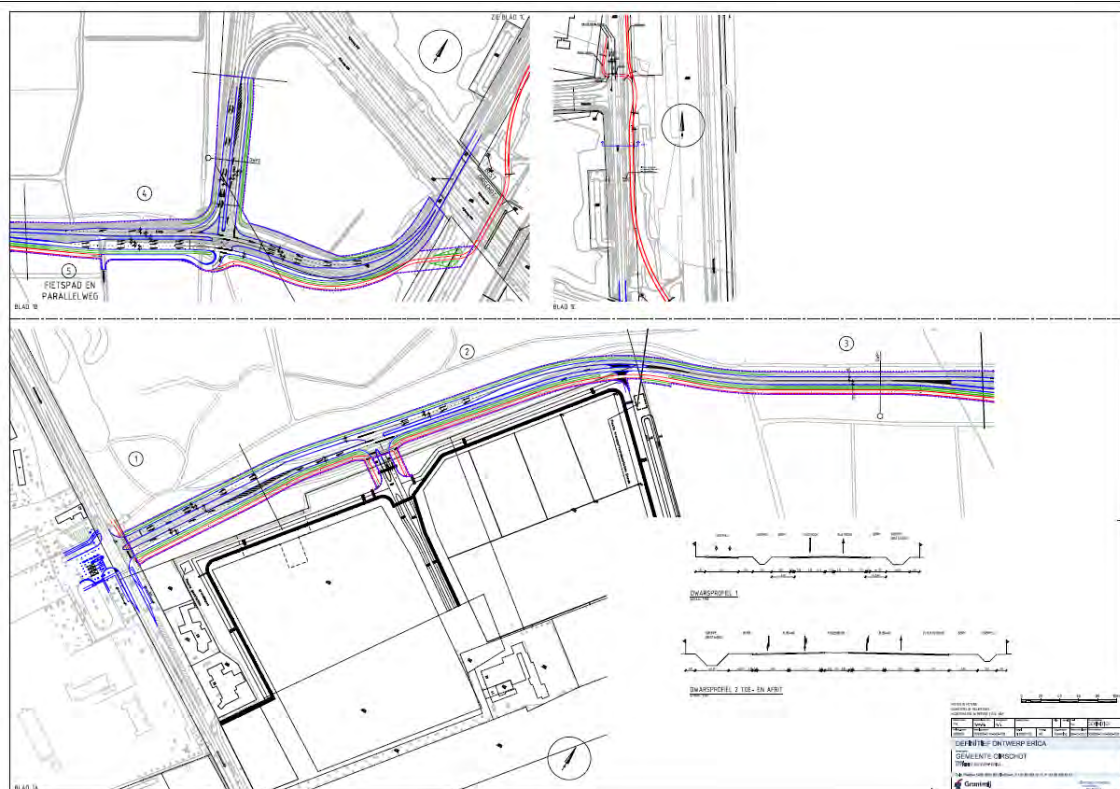
Conform artikel 11.14 van de Verordening Ruimte dient een nadere toelichting over de voorgenomen reconstructie nader te worden omschreven. De groei van de hoeveelheid verkeer op de Erica en Eindhovensedijk leidt tot afwikkelproblemen op de aansluitingen van de zuid- en noordbaan A58 op de Erica en op het kruispunt Eindhovensedijk – Erica – Legerplaats Oirschot. Dit vraagt om een zorgvuldige aanpak van de verkeersafwikkeling in dit gebied. Maatregelen die worden genomen om de doorstroming te verbeteren zijn het reconstrueren van het kruispunt A58/Erica en A58/ Eindhovensedijk. Tussen deze kruispunten is de Erica gelegen. De globale ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1 Ligging plangebied Erica ten zuiden van de A58 (rode omlijning)

2.2 Voorgenomen inrichting reconstructiegebied Erica

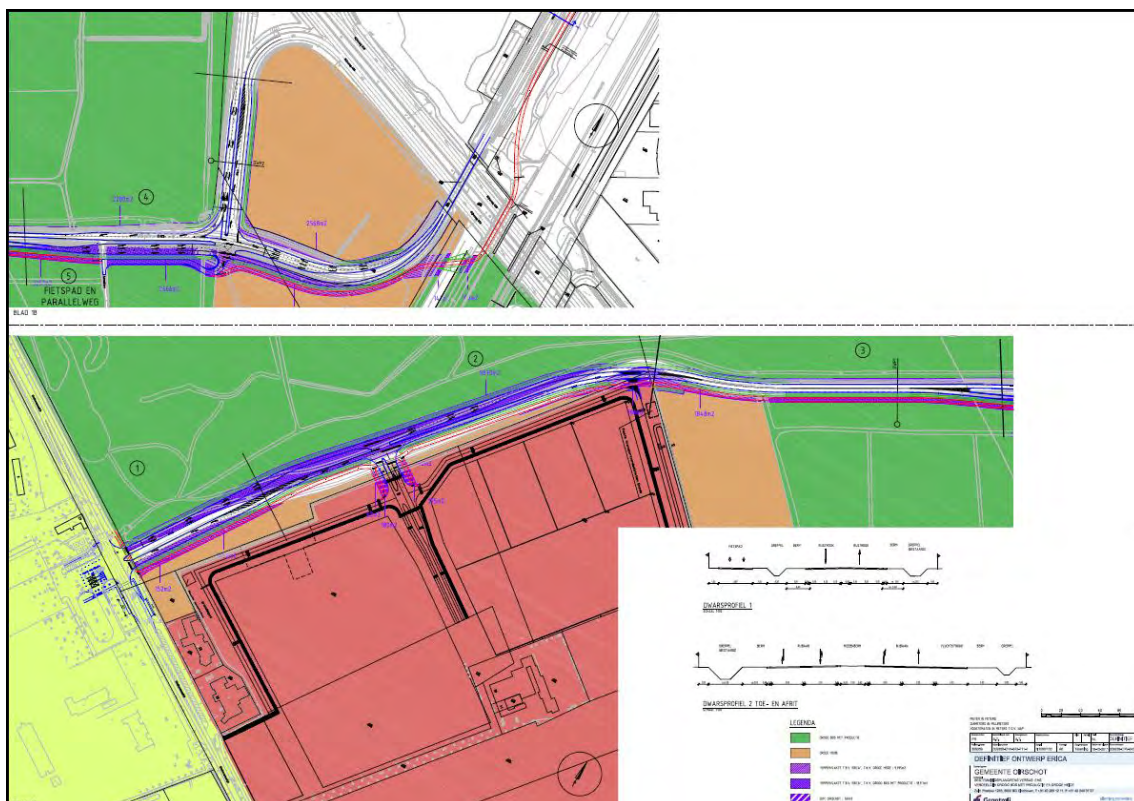
De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een twee keer één baan breed wegdeel, deels gescheiden door een tussenliggende berm en deels gescheiden met een dubbele doorgetrokken baanscheiding. Naast reconstructiewerkzaamheden komt tevens ruimte beschikbaar voor fietsverkeer, waarbij een fietspad zal worden gerealiseerd, deels parallel lopend aan de zuidwest zijde van de Erica, met een verloop naar de onderdoorgang van de A58 te hoogte van het Beatrix Kanaal. In figuur 2 is de gewenste inrichting van het reconstructiegebied weergegeven. Tevens is in bijlage 3 een vergrote versie van de voorgenomen ontwerpsschets weergegeven.

Figuur 2 Voorgenomen inrichting van reconstructie Erica (schetsontwerp d.d. 29-11-2011)

2.3 Ligging reconstructiegebied Erica in relatie tot de EHS

De Erica grenst grotendeels aan de bestaande EHS en zal met de voorgenomen inrichting deels binnen een tweetal natuurbeheertypen komen te liggen, te weten N07.01 Droge heide en N16.01 Droog bos met productie. In figuur 3 is de ligging weergegeven.

Figuur 3 Ligging reconstructiegebied Erica binnen N16.01 Droog bos met productie (licht groene arcering) en N07.01 Droge heide (beige arcering)

2.4 Beschrijving bestemmingsplan Haagakkers II

Naast de reconstructie Erica, heeft de gemeente Oirschot voornemens een nieuwe woonlocatie te realiseren in Oostelbeers, Haagakkers II. Het betreft een ontwikkelingsgebied voor woningbouw gelegen aan de noordoostzijde van de kern Oostelbeers met een omvang van 3,81 ha. Het vigerende bestemmingsplan kern Oostelbeers, maakt de beoogde bestemming wonen niet mogelijk. Om die reden heeft reeds een bestemmingsplanwijziging (2010) plaats gevonden. In figuur 4 is de ligging van Haagakkers II weergegeven.

Figuur 4. Ligging Haagakkers II (rood omlijnd) ten noordoosten van Oostelbeers

2.5 Voorgenomen inrichting Haagakkers II

Haagakkers II biedt in totaal ruimte voor de realisatie van 92 woningen, ondergebracht in het onderstaande woonprogramma:

- 20 starterswoningen, aaneengebouwde woningen en twee twee-onder-een kap.
- 44 twee-onder-een-kap woningen of halfvrijstaande woningen.
- 14 vrijstaand geschakelde woningen.
- 14 vrijstaande woningen.

In figuur 5 is het indicatieve stedenbouwkundig plan van bestemmingsplan Haagakkers II weergegeven met gebiedseigen groen en indicatief groen langs de buitenranden van het plangebied.

Figuur 5 Indicatief stedenbouwkundig plan Haagakkers II

2.6 Rood-met-groen koppeling Haagakkers II

Plangebied Haagakkers II betreft een uitleglocatie, waarvan de gronden deels in het buitengebied zijn gelegen. Conform de Verordening Ruimte 2011 dient in het kader van de rood-met-groen koppeling ('Kwaliteitsverbetering van het landschap') de aantasting van de kwaliteit van het buitengebied door de bouw van nieuwe woningen gecompenseerd te worden. De uitbreiding van het stedelijk gebied (rood) dient tot een kwaliteitsimpuls te leiden elders binnen de gemeente in het buitengebied (groen).

3 Toetsing en compensatieopgave

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de effecten van de reconstructie van de Erica op de aanwezige EHS beschreven. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt in fysieke aantasting van de beschermde natuurwaarden, en de mate waarin verstoring en versnippering plaatsvindt. Daarnaast worden de positieve effecten die optreden in het plangebied als gevolg van de reconstructie benoemd. Indien er sprake is van vernietiging van natuurbeheertypen, dan is gekeken of deze snel of langzaam vervangbaar, te ontwikkelen zijn en of dusdanig een toeslag in verband met kwaliteitsverlies van toepassing is. Om een gedegen beoordeling van de kwaliteit van de bestaande EHS te kunnen uitvoeren, is gebruik gemaakt van de kwaliteitsklassen, zoals ontwikkeld door de provincie Noord-Brabant voor beheertypen.

Naast toetsing aan de beleidsregels rondom EHS, zullen de gevolgen voor het uitvoeren van werkzaamheden in relatie tot de Boswet worden toegelicht, evenals de koppeling van Haagakkers II met de rood-met-groen koppeling.

Tot slot wordt een compensatieopgave weergegeven met een overzicht van de benodigde compensatie ten aanzien van beide projecten.

3.2 Toetsing soortenbeleid

Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat het gebied tussen de Erica en het Beatrixkanaal een leefgebied vormt voor enkele beschermde soorten. Onderzoek door Grontmij (2007) en Bureau Waardenburg (2007) heeft uitgewezen dat het heidegebied De Sprinkhaan een leefgebied vormt voor de Levendbarende hagedis (tabel 2 Flora- en faunawet) en enkele algemeen beschermde amfibieënsoorten (tabel 1 Flora- en faunawet). De omgeving tussen De Sprinkhaan en het Beatrixkanaal vormt een leefgebied voor enkele algemeen beschermde amfibieënsoorten, evenals Alpenwatersalamander (tabel 2 Flora- en faunawet) en Kamsalamander (tabel 3 Flora- en faunawet). Daarnaast is in het kader van de reconstructie een scan natuurwaarden en aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de Eekhoorn uitgevoerd. Beide onderzoeken zijn weergegeven in bijlage 1 en 2.

De reconstructie van de Erica ter hoogte van de Sprinkhaan gaat gepaard met een ruimtebeslag van ca 0.11 ha door de aanleg van een fietspad parallel aan de Erica ter hoogte van de huidige ligging van de wegberm. Uit gerichte inventarisaties (Grontmij, 2007; Bureau Waardenburg, 2007) blijkt dat de aanwezige soorten niet zijn aangetroffen in de bermen met bijbehorende waterberging van de Erica.

Gelet op de ligging van het toekomstig fietspad ter hoogte van de huidige berm en de aanwezigheid van een vitale populatie van de Levendbarende hagedis in het gebied, is het aannemelijk dat deze door het geringe oppervlakteverlies hiermee op lokaal niveau de gunstige staat van instandhouding van de soort geen negatieve effecten van ondervindt. Om te voorkomen dat er tijdens de uitvoering van reconstructiewerkzaamheden negatieve effecten ontstaan op de lokale populatie, zal worden gewerkt conform een goedgekeurde gedragscode en zullen mitigerende maatregelen worden uitgevoerd.

3.3 Toetsing N16.01 Droog bos met productie

3.3.1 Algemeen

Het beheertype 'Droog bos met productie' bestaat uit uiteenlopende, veelal aangeplante, boomopstanden. Op armere bodems worden de bossen gedomineerd door dennen, eiken en beuken van gematigde hoogte. Op de wat rijkere bodems is er een hogere groei mogelijk van beuk, douglas, lariks en spar. De kwaliteit van het natuurbeheertype wordt met name bepaald door de mate van variatie in het bos door de aanwezigheid van bijvoorbeeld open plekken,

dood hout, gemengd bos en een goed ontwikkelde bosrand, die van belang zijn voor diverse faunagroepen zoals broedvogels, dagvlinders en zoogdieren.

3.3.2 Vernietiging

Met de voorgenomen ingreep zal er sprake zijn van vernietiging van 'Droog bos met productie'. Het direct verdwijnen van natuurwaarden ten gevolge van ruimtebeslag van de wegverbreding betreft 1,8117 hectare.

Dit bostype herbergt kwalificerende structuurelementen die indicierend is voor een matig ontwikkeld gebied, waardoor op basis van het 'Handboek Natuurdoeltypen' (Bal *et al*, 2001) is geschat, dat een periode van 25 tot 100 jaar (subtype a) afdoende is om dit type te herstellen tot de huidige kwaliteit. Ten aanzien van kwaliteitsverlies geldt conform de spelregels EHS, een toeslag van 2/3 om dezelfde ecologische kwaliteit te realiseren als de bestaande kwaliteit, uitgedrukt in extra te compenseren oppervlakte natuur. Hierdoor vormt de compensatieopgave $1,8117 \text{ ha} \times 1,66 \text{ toeslag} = 3,01 \text{ hectare}$.

3.3.3 Verstoring

Verstoring als gevolg van de reconstructie van de Erica is beperkt tot de aanlegfase, waarin werkzaamheden aan het wegdek en de directe omgeving zullen zorgen voor een tijdelijke verstoring van het natuurbeheertype. De aard van de werkzaamheden zijn voornamelijk gericht op sloopwerkzaamheden, grondverzet en graafwerkzaamheden. Door de werkzaamheden overdag uit te voeren en buiten het broedseizoen van vogels zal worden voorkomen dat in de aanlegfase een toenemende mate van verstoring op de aanwezige soorten binnen het natuurbeheertype. Door ruimschoots vooraf aan het broedseizoen van vogels te starten met de uitvoering van kapwerkzaamheden, zal worden voorkomen dat broedvogels zich zullen vestigen. Daarnaast zal uit zorgvuldigheid, voorafgaand aan de start van de werkzaamheden, door een deskundig ecoloog het plangebied worden gecontroleerd op de aanwezigheid van (jaarrond) beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen. De reconstructie zal gepaard gaan met grondwateronttrekking aan de directe omgeving. Er zijn echter geen versturende effecten te verwachten, gezien het sterke tolerantievermogen van 'Droog bos met productie' voor relatief lage grondwaterstanden en het hanteren van een vergelijkbare waterberging als in de bestaande situering. Derhalve zullen verstoringen slechts tijdelijke van aard zijn en zich beperken zich tot de aanlegfase.

3.3.4 Versnippering

De huidige ligging van de Erica is een reeds bestaande doorsnijding van het natuurbeheertype draagt 'Droog bos met productie'. De voorgenomen reconstructie richt zich primair op kwaliteitsverbeteringen van de Erica. De ligging van de Erica blijft vrijwel onveranderd en er zullen geen geïsoleerde delen van het natuurbeheertype ontstaan die kleiner zijn dan 5 hectare. Gelet op het verdwijnen van de randen van het aanwezige beheertype (dus geen doorsnijding) en de aanwezigheid van robuuste delen van het natuurbeheertype aan beide zijden van de Erica is het verlies aan robuustheid van de percelen relatief klein.

3.4 Toetsing N07.01 Droge heide

3.4.1 Algemeen

Binnen het beheertype droge heide is variatie in structuur belangrijk voor insecten, reptielen en vogels. Reptielen profiteren van open lage plekken of een minerale bodem om op te warmen, vogels vinden voedsel in de grazige delen en kunnen uitkijken op de aanwezige solitaire bomen. Insecten overwinteren in het struweel en vinden in de zomer voedsel in een vegetatie van heide, gras en kruiden. Het beheertype droge heide bestaat voor minimaal 60% uit heidevegetaties of vegetaties gedomineerd door bochtige smele of pijpenstrootje. Van de heideachtigen is struikheide dominant binnen het plangebied, afgewisseld met bosbes-soorten.

3.4.2 Vernietiging

De reconstructie van Erica heeft vernietiging van 'Droge heide' tot gevolg. Het direct verdwijnen van droge heide ten gevolge van het ruimtebeslag betreft 1.01 hectare droge heide in de vorm van het verschuiven van het wegprofiel. Naast de fysiek vernietiging van het natuurbeheertype geldt conform de Verordening Ruimte 2011, een toeslag voor kwaliteitsverlies van de bestaande kwaliteit van het natuurbeheertype. Ter compensatie van kwaliteitsverlies dient

rekening te worden gehouden met een overbruggingsperiode waarin de waarde van het compenserende natuurbeheertype zich kan ontwikkelen tot de huidige kwaliteit. Een aangewezen deel van het natuurbeheertype loopt als een strook langs de noord-, noordwestzijde van het toekomstige bedrijventerrein Westfields. De aanwezige strook is zeer matig ontwikkeld en betreft droge heide van marginale kwaliteit. De huidige kwaliteit van dit deel is binnen 5 tot 10 jaar te realiseren, lees vervangbaar. De aanwezige droge heide ter hoogte van de Sprinkhaan en het heideperceel ten zuiden van A58, ter hoogte van de onderdoorgang richting Best is van goede kwaliteit en binnen 10 tot 25 jaar te ontwikkelen, lees vervangbaar. Voor het vernietigen van het natuurbeheertype ter hoogte van deze delen geldt conform de spelregels EHS, een kwaliteitstoeslag van 1/3, uitgedrukt in extra te compenseren oppervlakte droge heide. In totaal zal hierdoor met de voorgenomen ontwikkeling 0,9995 hectare x 1,33 toeslag = 1,33 hectare verloren gaan.

3.4.3 Verstoring

Droge heide wordt voornamelijk gevoed met regenwater en groeit op arme zandgronden met een zeer lage grondwaterstand. Voor de instandhouding van dit natuurbeheertype zijn ter plaatse dan ook geen verstoringen te verwachten vanuit grondwateronttrekking. Verstoring van aanwezige soorten vindt alleen plaats in de aanlegfase bij de uitvoering van werkzaamheden langs de randen van de aanwezige heide. Voor de aanwezige reptielen en amfibieën betekent dit een tijdelijke verstoring van leefgebied. Door werkzaamheden onder begeleiding van een deskundig ecooloog uit te voeren buiten de voortplantings- of overwinteringsperiode wordt voorkomen dat er negatieve effecten voor deze soortgroep zal ontstaan. Vooraf de start van de werkzaamheden zullen diverse mitigerende maatregelen worden getroffen om de tijdelijke effecten van verstoring op relevante soorten tijdens de aanlegfase te minimaliseren (zie 'Locatieonderzoek natuurwaarden Grontmij (2010)).

3.4.4 Versnippering

In de bestaande situering liggen de heidepercelen aan de zuidoost zijde en te midden van de op- en afrit van de A58 relatief versnipperd van robuustere delen droge heide, zoals aanwezig op de Aarlesche heide. De Erica zal na reconstructie op dezelfde locatie blijven liggen, waarbij bestaande heidepercelen niet doorsneden worden en er versnippering zou kunnen ontstaan. De directe ligging van een deel van het toekomstige fietspad aan de zuidzijde van de Erica zal tevens niet bijdragen aan versnippering van de aanwezige droge heide. Het toekomstige fietspad is dusdanig gesitueerd dat deze op enkele meters van het wegdek zal worden aangelegd met een tussengelegen berm en waterberging. De achterliggende gedachte hierbij is dat hierdoor fietsers niet meer op de rijbaan hoeven te fietsen. De routing van het fietspad naar de onderdoorgang van de A58 is dusdanig ontworpen, dat deze langs de randen van het heideperceel loopt, waardoor ook met de aanleg van het fietspad geen verdere afsnijding van het natuurbeheertype zal ontstaan. Een nadere toeslag voor het ontstaan van versnippering wordt hierdoor dan ook niet als noodzakelijk geacht.

3.5 Toetsing Boswet reconstructie Erica

De Boswet is van toepassing, indien er sprake is van de uitvoering van kapwerkzaamheden van bomenrijen van meer dan 20 bomen en houtopstanden groter dan 1000m². Uit paragraaf 3.2.2 blijkt dat ten bate van de reconstructie Erica sprake zal zijn van de uitvoering van kapwerkzaamheden van een houtopstand met een totale omvang van 1,8117 hectare. Ten aanzien van deze oppervlakte geldt een herplantingsplicht van een vergelijkbare oppervlakte.

3.6 Toetsing rood-met-groen koppeling Haagakkers II

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen is het noodzakelijk dat de initiatiefnemer zorg draagt voor een kwaliteitsverbetering van het landschap. Passende functies in het landelijk gebied kunnen zich ontwikkelen mits er ook landschapsversterkende maatregelen tegenover staan. Dit zou indien mogelijk moeten gebeuren op de projectlocatie of in de directe omgeving. Deze kwaliteitsverbetering wordt niet alleen bereikt met de aanleg van groene elementen. Ook verbeteringen voor ecologie, water, cultuurhistorie en de recreatieve ontsluiting van een gebied dragen bij aan deze landschappelijke kwaliteit. In totaal zal voor de realisatie van Haagakkers een oppervlakte van 2,5 hectare aan kwaliteitsimpulsen voor het landschap worden gerealiseerd.

3.7 Compensatieopgave

Conform de Verordening Ruimte 2011 betreft de reconstructie van de Erica een aantasting van 1,33 hectare 'Droge heide' en 3,01 hectare 'Droog bos met productie', en is in de huidige vorm niet aanvaardbaar. Ruimtelijke ingrepen in de EHS zijn alleen toegestaan indien er sprake is van een groot openbaar belang en geen alternatieven voor het project beschikbaar zijn. In het kader van de Boswet geldt een herplantingsplicht voor het kappen van een houtopstand van 1,8117 hectare. Tevens dient men hiervoor een kapmelding te plaatsen bij het ministerie van EL&I.

Conform de Verordening Ruimte 2011 dient in het kader van de rood-met-groen koppeling een kwaliteitsimpuls te worden gerealiseerd. Hiervoor is een kwaliteitverbetering van 2,5 hectare voor de ontwikkeling van Haagakkers II vastgesteld. In tabel 1 is de totale compensatieopgave voor de benodigde compensatie weergegeven.

Tabel 1 Totale compensatieopgave

Natuurbeheertypen	Vernietiging (ha)	Verstoring (ha)	Versnippering (ha)	Kwalitetstoslag (1/3 of 2/3)	Totaal (ha)
N07.01 Droge heide (EHS)	0,999	-	-	0,33 (1/3 toeslag)	1,33
N16.01 Droog bos met productie (EHS)	1,811	-	-	1.20 (2/3 toeslag)	3,01
Boswet*	1,811	-	-	-	
Rood-met-groen koppeling	-	-	-	-	2,5
Totaal					6,84

*Herplanting van bos zal worden opgenomen binnen te compenseren Droog bos met productie.

4 Compensatievoorstel

4.1 Compensatiegronden en realisatietermijn

4.1.1 *Zoekgebied compensatiegronden reconstructie Erica, Haagakkers II*

Uit paragraaf 3.6 blijkt uit nadere toetsing en de geformuleerde compensatieopgave dat er sprake is van vernietiging van delen EHS. Tevens is gebleken dat er geen sprake is van verstoring of versnippering van EHS met de reconstructie Erica. Doordat er alleen sprake is van vernietiging, kunnen de negatieve effecten niet worden geneutraliseerd en dienen er compenserende maatregelen te worden getroffen. In totaal dienen 1,33 ha droge heide en 3,01 ha Droog bos met productie elders te worden gecompenseerd.

De benodigde herplanting vanuit de Boswet (1,8117 hectare bos) zal gelijktijdig worden gerealiseerd met de compensatie van EHS in de vorm van Droog bos met productie. Aansluitend op de aangewezen compensatiegronden zullen kwaliteitsimpulsen aan het landschap (2,5 hectare) worden gerealiseerd.

4.1.2 *Aangewezen compensatiegronden*

Ter compensatie zijn een tweetal agrarische percelen geselecteerd, die een landschappelijk aansluiting vinden met vergelijkbare natuurbeheertypen in de directe omgeving en tevens een ecologische impuls verzorgen in het vormen van robuust landschappelijk groen. De percelen worden onderscheiden in een agrarisch perceel aan de Brinksdijk aansluitend aan Natura2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen en bestaande EHS, en een agrarisch perceel ten zuiden van De Ryt aansluitend op vergelijkbare houtpercelen, ten zuidoosten van Oirschot. Beide compensatiegronden worden nader toegelicht.

Brinksdijk

Aan de Brinksdijk, op de grens van de gemeenten Oirschot en Boxtel ligt een perceel agrarische grond dat in aanmerking komt voor compensatie. Het perceel heeft een grootte van circa 3,9 ha en ligt binnen de EHS. In figuur 8 is de locatie van de compensatiegrond aan de Brinksdijk weergegeven. Normalerweise dient compensatie gerealiseerd te worden buiten de bestaande EHS. Echter, in de Verordening ruimte fase II is de mogelijkheid opgenomen om gronden in de EHS die nog niet als zodanig zijn ingericht, te gebruiken voor compensatie (artikel 4.12 lid 2 onder c VR).

Voorstel is om het perceel deels in te richten met het natuurbeheertype Vochtige heide (i.p.v. droge heide), aansluitend op de bestaande herstelmaatregelen voor Vochtige heide op naast gelegen percelen. De provincie Noord-Brabant heeft zich in beginsel kunnen vinden in deze compensatie naar aanleiding van een vooroverleg op 24 oktober 2011 (zie bijlage 3). Derhalve zal een beoogde compensatie van 1,33 hectare Vochtige heide op het betreffende locatie worden gerealiseerd. Naast Vochtige heide zal op het perceel Brinksdijk ter plaatse 1,33 hectare Droog bos met productie beoogd worden gerealiseerd, evenals 1,22 hectare aan kwaliteitsimpulsen. In tabel 2 is ter verduidelijking een overzicht van de beoogde indeling van het perceel weergegeven.

Figuur 8. Locatie compensatiegrond (rood omlijnd) aan de Brinksdijk grenzend aan Natura2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen.

De Ryt

Ten zuiden van De Ryt, aansluitend op de Rijksweg A58 tussen Oirschot en Eindhoven ligt een tweede perceel agrarische grond (3,7 hectare) dat gebruikt zal worden voor een deel van de beoogde compensatie. Het betreffende perceel ligt buiten de bestaande EHS en vindt landschappelijk aansluiting met de bestaande houtpercelen in de directe omgeving. Op het perceel zal 1,811 hectare Droog bos met productie worden gerealiseerd en wordt 1,28 hectare gereserveerd voor de uitvoering van kwaliteitsimpulsen van het landschap. In figuur 9 is de desbetreffende locatie van de compensatiegrond ten zuidoosten van Oirschot weergegeven. In tabel 2 is ter verduidelijking een overzicht van de beoogde indeling van het perceel weergegeven.

Tabel 2. Overzicht indeling compensatiegronden Brinksdijk en De Ryt

	Rood-met- groen koppeling (in ha)	EHS compensatie Vochtige heide (ha)	EHS compensatie Droog bos met productie (ha)	Totaal benodigde oppervlakte (ha)	Brinksdijk (ha)	De Ryt (ha)
Reconstructie Erica	-	1,33	3,01	4,33	2,58	1,75
Haagakkers II	2,5	-	-	2,5	1,22	1,28
Oostelbeers						
Totaal	2,5	1,33	3,01	6,83	3,80	3,03
Beschikbare ruimte	-	-	-	-	3,9	3,7
*Overgebleven ruimte	-	-	-	-	0,10	0.67

*De overgebleven ruimte zal worden gebruikt voor andere passende doeleinden.

Figuur 9. Locatie compensatiegrond (rood omlijnd) De Ryt ten zuidoosten van Oirschot

4.1.3 Realisatietermijn reconstructie

De Verordening ruimte 2011 geeft aan dat de uitvoering van het compensatieplan uiterlijk gelijktijdig met de voltooiing van de versturende ingreep gestart dient te zijn. Met de realisatie van de voorgenomen inrichting van de Brinksdijk en De Ryt is rekening gehouden met deze voorwaarde en zal tijdig worden gestart met de uitvoering.

4.2 Globaal inrichtingsplan

4.2.1 Brinksdijk

De succesvolle inrichting van Vochtige heide aan de Brinksdijk zal samenhangen met een aantal belangrijke factoren en voorwaarden. Indien de waterhuishouding kan worden hersteld, dan liggen er goede mogelijkheden om Vochtige heide te regenereren. Door de voedselrijke toplaag af te graven tot op een niveau waar de beschikbaarheid van fosfaat weer op minder dan 200 micromol per gram drooggewicht ligt, is een voedselarme uitgangssituatie voor de nieuwe natuur te scheppen. Afhankelijk van de hoeveelheid en samenstelling van het kwelwater krijgt het natuurbeheertype weer mogelijkheden. Door bij de inrichting te werken op basis van een gedegen vooronderzoek, een goede kennis van het gebied en een goed inzicht in de waterhuishouding, de grondwatersamenstelling en de mate waarin fosfaat in de bodem is doorgedrongen, kan veel van de vergane kwaliteit worden hersteld. De randen van het perceel lenen zich prima voor heraanplant van bos. Met voorkeur zal hierbij autochtoon materiaal worden gebruikt om de natuurwaarde te bevorderen. In een nog op te stellen meer gedetailleerd inrichtingsplan zal aan de hand van een inrichtingsschets de landschappelijke inpassing en de te hanteren bestek nader worden toegepast.

4.2.2 De Ryt

De vrijgekomen landbouwgronden lenen zich prima voor heraanplant van bos, evenals de mogelijkheden voor een geleidelijke overgang naar nabijgelegen houtpercelen. Met voorkeur zal daarbij autochtoon materiaal worden gebruikt om de natuurwaarde ter plaatse te bevorderen. Er zal worden gestreefd naar het verlagen van de fosforvoorraad, bijvoorbeeld door het verwijderen van de bouwvoor en het aanplanten van gevarieerd plantmateriaal. Bij de aanleg van nieuw bos, zal worden gestreefd naar afwisseling, binnen de opstanden. Het gaat daarbij in de eerste plaats om verschillen in boomsoortensamenstelling. Ook verspreid aangelegde naaldboomopstanden (al dan niet als monocultuur) zullen hierbij een specifiek aandachtspunt gaan vormen. Daarnaast is het streefbeeld om 'zachte' overgangen tussen de aan te leggen bosopstanden en korte vegetaties te realiseren. Geleidelijke bosranden en brede bospaden zullen hierbij van grote betekenis zijn en bij het ontwerp in gepland worden.

5 Voorgenomen ontwikkelingsbeheer, regulier beheer en monitoring

5.1 Voorgenomen ontwikkelingsbeheer en regulier beheer

5.1.1 Droge bossen met productie

In de eerste plaats zal naast de hoofdboomsoort een tweede boomlaag en/of struiklaag aangeplant worden die vanaf het begin zorgt voor weinig licht op de bosbodem. Dit geeft ruigtekruiden veel minder kansen, en vergroot daarmee de kans op vestiging van andere soorten. Daarnaast zal (al dan niet in menging) zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van soorten met een goed verterend bladstrooisel zoals Es, Iep, Linde, Abeel, Gewone Esdoorn, Wilgen, Populieren en Hazelaar.

Regulier beheer zal zich met name richten op het toepassen van hoogdunning, waarbij een toekomstselectie wordt toegepast voor kansrijke individuen. Naast dunning zal in het reguliere gebruik gemaakt worden van verjonging om zorg te dragen voor een goede ontwikkeling voor nieuwe generaties. Hierbij zal worden gestreefd naar groepsgewijze verjonging en daar waar mogelijk ook boomsgewijze verjonging.

5.1.2 Vochtige heide

Het realiseren van een succesvol ontwikkelingsbeheer van Vochtige heide hangt samen met regionale factoren. Veelal is er sprake van ontwatering en/of een toegenomen verdamping in de gebieden die grenzen aan de natte heide. Veel voorkomende aantastingen van de regionale waterhuishouding hebben te maken met drainage voor landbouw en grootschalige bosaanplant op voormalig heideterrein. Indien de verdroging vooral regionale oorzaken kent, is overleg met derden nodig om vast te stellen in hoeverre vernatting van heide weer mogelijk is. Als er weinig mogelijkheden zijn, dan zal de doelstelling voor het gebied worden bijgesteld en wordt gestreefd naar het ontwikkelen van een droge heide met lokaal en tijdelijk vochtige plekken na te streven. Natte heide is geen eindstadium in de vegetatiesuccessie, en regulier beheer is noodzakelijk. Zonder beheer verandert de meeste natte heide binnen afzienbare tijd in bos. Het beoogde reguliere beheer van natte heides zal worden uitgevoerd op een voortzetting van het traditionele heidegebruik: extensieve begrazing, kleinschalig plaggen, maaien en eventueel branden. Extensieve begrazing, vooral met koeien of schapen, zal het belangrijkste onderdeel van het reguliere beheer van natte heides. Ook periodiek plaggen kan een vorm van regulier beheer zijn en zal indien wenselijk worden toegepast.

5.2 Voorgenomen monitoring

Om een helder zicht te hebben op de compensatieverplichtingen en de voortgang van deze verplichtingen, zal een jaarlijks rapportage worden opgesteld. De rapportages zullen actief aan de provincie Noord-Brabant worden voorgelegd. Hierbij wordt voor bij het rapporteren van de ontwikkeling van Vochtige heide, met name aandacht besteedt aan de mate van verdroging, vergrassing, verzuring en vermesting. De gewenste aanpassingen in het beheer worden vermeld en zullen nader worden toegelicht.

Monitoring van Droog bos met productie zal zich hoofdzakelijk gaan richten op het jaarlijks rapporteren van de mate van verbraming en vergrassing. Daarnaast zal de mate van aanwezigheid van exotisch plantmateriaal worden benoemd, evenals de aanpassingen in het gevoerde beheer.

6 Conclusie

Uit de compensatieopgave van paragraaf 3.4 blijkt de noodzaak tot het uitvoeren van compenserende maatregelen voor het reconstrueren van de Erica. Daarnaast geldt voor de reconstructie vanuit de Boswet de uitvoering van de herplantingsplicht. In het kader van de rood-met-groen koppeling geldt de uitvoering van kwaliteitsimpulsen aan het landschap voor het realiseren van Haagakkers II ten noordoosten van Oostelbeers.

De gemeente Oirschot heeft als initiatiefnemer een tweetal compensatiegronden aangewezen waarop de vereiste inrichting voor zowel de reconstructie Erica alswel de kwaliteitsimpulsen voor bestemmingsplan Haagakkers II gerealiseerd zullen worden. Door het uitvoeren van de voorgestelde maatregelen zal per saldo geen sprake zijn van verlies aan EHS en houtopstanden die binnen de kaders van de Boswet vallen. Derhalve voldoet de gemeente Oirschot aan haar compensatieverplichting voor de reconstructie Erica, de verplichtingen vanuit de Boswet en de gestelde eisen vanuit de rood-met-groen koppeling met betrekking tot de realisatie van Haagakkers II.

7 Geraadpleegde literatuur

- Schijndel van, R. (2007). Flora en faunascan Strijpsche Kampen. Natuur- en soortenbeleid in het kader van de ontwikkeling van regionaal bedrijventerrein Strijpsche Kampen. Grontmij, Eindhoven;
- Provincie Noord-Brabant, Regels Verordening ruimte Noord-Brabant, 2 november 2010;
- Provincie Noord-Brabant, Beleidsregel natuurcompensatie, november 2005;
- G. Hoefsloot, F.L.A. Brekelmans & D.M. Soes, (2007). Inventarisatie vleermuizen, reptielen, amfibieën en vissen in de Strijpsche Kampen. Inventarisatie in het kader van de Flora- en faunawet (07-133). Culemborg;
- Gemeente Oirschot, Bestemmingsplan Haagakkers II Oostelbeers;
- SNL Monitoring (2010) Kwaliteitsklassen en monitoring van de beheertypen' (versie 6 september 2010).

www.ravon.nl: Verspreiding reptielen en amfibieën

www.brabant.nl: Natuurbeheerplan 2012 en kaart Verordening Ruimte

www.zoogdieratlas.nl: Verspreiding zoogdieren

Bijlage 1

Locatieonderzoek natuurwaarden

Locatieonderzoek natuurwaarden

Natuur- en soortenbeleid in relatie tot reconstructie Erica te Oirschot

Definitief

Gemeente Oirschot

Grontmij Nederland B.V.
Eindhoven, 20 maart 2012

Verantwoording

Titel : Locatieonderzoek natuurwaarden

Subtitel : Natuur- en soortenbeleid in relatie tot reconstructie Erica te Oirschot

Projectnummer : 295848.ehv.211

Referentienummer :

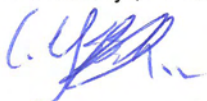
Revisie : 3

Datum : 20 maart 2012

Auteur(s) : J.A. Ettema

E-mail adres : jody.ettema@grontmij.nl

Gecontroleerd door : L. Ijseldijk; R. van Schijndel

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : R. van Roosmalen

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Zernikestraat 17
5612 HZ Eindhoven
Postbus 1265
5602 BG Eindhoven
T +31 40 265 12 11
F +31 40 244 37 97
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doelstelling.....	4
1.3	Aanpak	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Ligging plangebied en geplande werkzaamheden	5
2.1	Ligging van het plangebied	5
2.2	Beschrijving geplande werkzaamheden	7
3	Wet- en regelgeving	8
3.1	Inleiding	8
3.2	Natuurbeschermingswet	8
3.3	Flora- en faunawet	8
3.4	Natuurbeleid.....	10
4	Toetsing aan beleid en regelgeving	12
4.1	Algemeen	12
4.2	Natuurbeschermingswet	12
4.3	Ecologische Hoofdstructuur (EHS)	12
4.4	Groenblauwe Mantel.....	12
4.5	Boswet	12
5	Inventarisatie natuurwaarden.....	13
5.1	Algemeen	13
5.2	Flora	13
5.3	Vogels	13
5.4	Zoogdieren	14
5.5	Reptielen en amfibieën	15
5.5.1	Amfibieën	15
5.5.2	Reptielen	16
5.6	Vissen	16
5.7	Overige beschermde soorten.....	16
6	Conclusies en aanbevelingen	17
6.1	Conclusies.....	17
6.2	Aanbevelingen	18

Bijlage 1: Ligging plangebied ten aanzien van Natura2000 gebieden EHS

Bijlage 2: Ligging plangebied ten aanzien van GHS

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Oirschot heeft voornemens voor een reconstructie van de doorgaande weg Erica. De Erica is de weg die de Eindhovensedijk verbindt met de toerit naar de A58 bij Best. Een deel van de Erica is reeds onderzocht in het kader van het opstellen van het bestemmingsplan Strijpsche Kampen Noord ten behoeve van de ontwikkeling van het bedrijvenpark Westfields.

1.2 Doelstelling

Doel van deze notitie is tweeledig. Enerzijds wordt inzichtelijk gemaakt welke natuurwaarden aanwezig zijn binnen het plangebied en in de directe omgeving. Anderzijds wordt duidelijk gemaakt wat de eventuele consequenties zijn van de geplande ontwikkelingen ten aanzien van de in het plangebied en in de directe omgeving aanwezige natuurwaarden.

1.3 Aanpak

Op 21 september 2010 is een oriënterend veldbezoek uitgevoerd om een beeld te krijgen van het plangebied en om te beoordelen waar de natuurkwaliteiten in het plangebied liggen. De waarnemingen van relevante soorten, indien waargenomen tijdens het veldbezoek, zijn in dit rapport opgenomen. De aanwezige biotopen zijn beoordeeld op de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Daarnaast is er gebruik gemaakt van gegevens beschikbaar uit het voorafgaand onderzoek in de regio. Daar waar nodig was, zijn verspreidingsgegevens van bijzondere soorten opgevraagd.

1.4 Leeswijzer

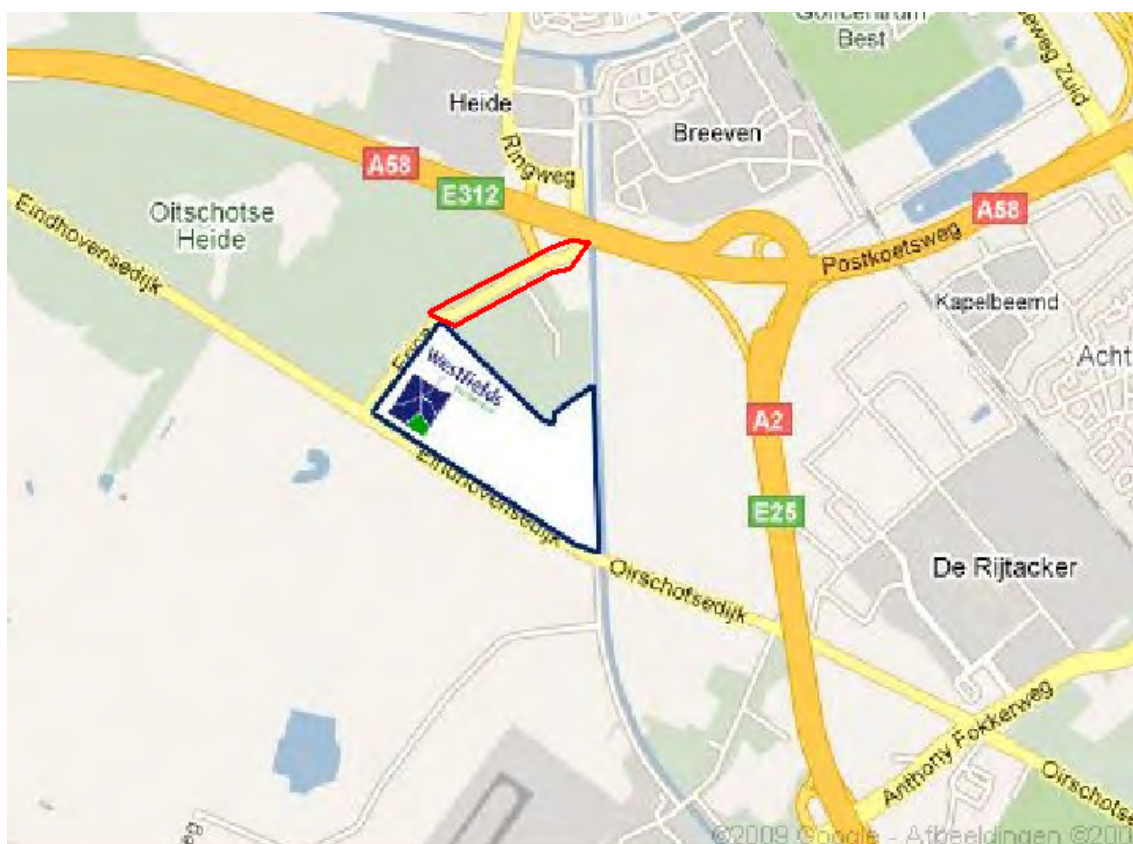
Hoofdstuk 2 beschrijft de specifieke kenmerken van het plangebied, voor zover relevant voor voorliggend onderzoeksrapport. In hoofdstuk 3 wordt het vigerende beleidskader beschreven, waarna in hoofdstuk 4 de inventarisatie en toetsing aan het beleid plaatsvindt. In hoofdstuk 5 wordt de inventarisatie en toetsing van soorten beschreven, gevolgd door conclusies en een advies in hoofdstuk 6.

2 Ligging plangebied en geplande werkzaamheden

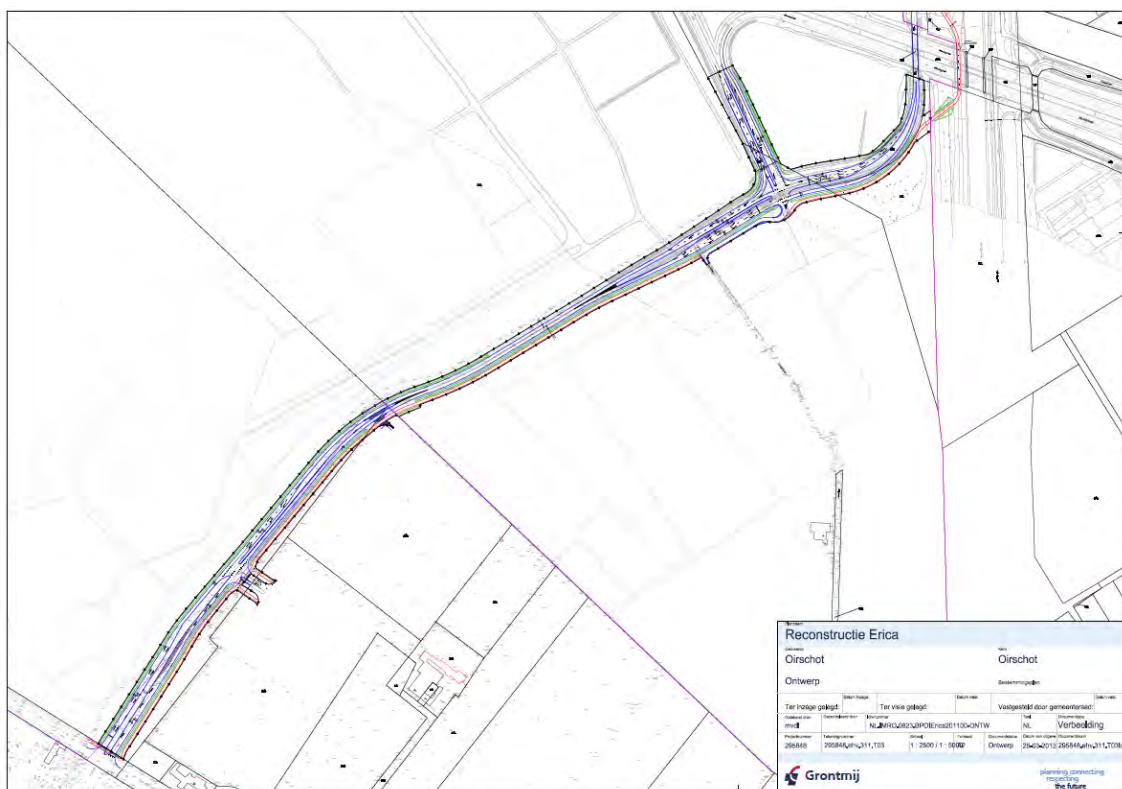
2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de oostzijde van de kern Oirschot, aan de rand van Eindhoven. Ter hoogte van de Ruyter van Steveninckkazerne loopt het plangebied in noordoostelijke richting tot aan de E312. Aan de westzijde van het plangebied ligt de Aarlesche heide. De zuidoostzijde van het plangebied wordt begrensd door het te realiseren bedrijvenpark Westfields en het noordoostelijk deel door een gebied genaamd De Sprinkhaan. In figuur 1 is de ligging van het plangebied weergegeven. De exacte begrenzing van het plangebied is weergegeven in figuur 2.

De huidige inrichting van het plangebied bestaat uit een tweebaans doorgaande weg (Erica) met aan de westzijde een parallel lopend zandpad cq. fietspad. Aan beide zijden van de doorgaande weg ligt een kale berm met waterberging. De waterberging aan de oostzijde gaat grotendeels over in naaldbos en ter hoogte van De Sprinkhaan en deels in een goed ontwikkeld deel struik- en dopheide afgewisseld met brem, jonge berken en pijpenstrootje. Dit is vergelijkbaar met de noordwestzijde van de weg. Parallel aan de oostzijde van de doorgaande weg loopt een ruiterpad op een afstand van ongeveer 50 à 60 meter. In figuur 3 is een impressie van de huidige inrichting van het plangebied weergegeven.

Figuur 1 Ligging plangebied (rood omlijnd) in de regio

Figuur 2 Exacte begrenzing plangebied Erica

(a) Waterberging oostzijde Erica

(b) Zandpad cq. fietspad westzijde Erica

(c) Naaldbos oostzijde Erica

(d) Ruiterpad oostzijde Erica

(e) Deels aanwezige begrenzing heideperceel

(f) Noordoostelijke deel plangebied

Figuur 3 Impressie huidige inrichting plangebied

2.2 Beschrijving geplande werkzaamheden

De geplande werkzaamheden richten zich op de reconstructie van de Erica tot een doorgaande weg met twee maal een rijbaan en ter hoogte van het bedrijventerrein Westfields twee maal twee rijbanen. De Erica heeft een parallel lopend fietspad aan de westzijde.

3 Wet- en regelgeving

3.1 Inleiding

De natuurbeschermingswetgeving in Nederland valt uiteen in gebiedsbescherming en in soortenbescherming. Gebiedsbeschermende wetgeving voorziet in de bescherming van aangewezen natuurgebieden en wordt geregeld in de nieuwe gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet. Deze wet ziet toe op bescherming van soorten planten en dieren zowel binnen als buiten beschermde natuurgebieden. Daarnaast zijn er ook beleidsmatig beschermde gebieden en soorten.

3.2 Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 vervangt de Natuurbeschermingswet van 1968. De wet is per 1 oktober 2005 in werking getreden. In de Natuurbeschermingswet 1998 is ook de bescherming van de Speciale Beschermingszones (SBZ) op grond van de Habitat- en Vogelrichtlijn geregeld, vanaf het moment dat de gebieden zijn aangewezen door de Europese Commissie. De Natuurbeschermingswet 1998 regelt ook de bescherming van de zogenaamde Beschermde Natuurmonumenten en gebieden die de minister van LNV aanwijst ter uitvoering van internationale verplichting, zoals RAMSAR wetlands.

Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn verboden. Ook activiteiten buiten de beschermde gebieden kunnen verboden zijn, indien deze activiteiten negatieve effecten veroorzaken op de kwalificerende natuurwaarden van het gebied (externe werking). Het toetsingskader van de Natuurbeschermingswet 1998 kent de volgende procedurevarianten:

1. Er is zeker geen kans op effecten: geen vergunningplicht.
2. Er is een kans op effecten, maar zeker niet significant: vergunningaanvraag via een verslechteringstoets (art. 19f).
3. Er is een kans op significante effecten: vergunningaanvraag via passende beoordeling (art. 19d).

3.3 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht, deze is gericht op de duurzame instandhouding van soorten. De Flora- en faunawet vervangt onder andere de Vogelwet, de Jachtwet en de soortbescherming uit de Natuurbeschermingswet. In deze wet zijn (nagenoeg) alle van nature in het wild voorkomende amfibieën, zoogdieren en vogels beschermd. Daarnaast is een beperkt aantal plantensoorten en overige beschermde soorten middels deze wet beschermd. Voor soorten die vallen onder de bescherming van de wet gelden de volgende verbodsbepalingen:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13

Het is niet toegestaan beschermde soorten planten en dieren te vervoeren, of onder zich te hebben.

Vrijstelling en ontheffing

Conform artikel 75 is het mogelijk om in bepaalde gevallen ontheffing of vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikelen 8 tot en met 12. Sinds het vrijstellingsbesluit van 23 februari 2005 kent de Flora en faunawet drie beschermingsniveaus, veelal aangeduid met tabel 1, tabel 2 en tabel 3. Daarnaast zijn vogels in een aparte categorie ondergebracht.

Tabel 1 Indeling van beschermde soorten binnen de Flora- en faunawet

Tabel 1	Algemene soorten	Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling. Er hoeft voor deze activiteiten geen ontheffing aangevraagd te worden.
Tabel 2	Overige soorten	Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, mits wordt gewerkt volgens een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Is er geen gedragscode dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de duurzame instandhouding van de soort).
Tabel 3	Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMVB	Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt ten aanzien van deze soorten dat er altijd een ontheffing moet worden aangevraagd waarvoor een uitgebreide toets geldt. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets: 1) er is sprake van een bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor beheer en onderhoud is wel vrijstelling mogelijk indien gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.
	Vogels	Vogels vormen een aparte categorie. Vogels worden vooral negatief geraakt in hun broedperiode. Voor het verstoren van nesten gedurende deze periode wordt in principe geen ontheffing verleend.

Aanwezigheid vaste rust- en verblijfplaatsen vogels

Door een recente wijziging in de Flora- en faunawet zijn niet alle vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vogels jaarrond beschermd bij ruimtelijke ingrepen. Gebleken is dat slechts een beperkt aantal soorten een nest permanent bewoont of elk jaar terug keert naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Dit betekent dat er voor sommige soorten geen ontheffingsaanvraag ingediend hoeft te worden. Ter onderscheid van de mate van nestbescherming is een onderverdeling gemaakt middels categorieën. Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het **gehele** seizoen.

Categorie 1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: Steenuil).
Categorie 2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn en onafhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: Roek, Gierzwaluw en Huismus).
Categorie 3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn onafhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: Ooievaar, Kerkuil en Slechtvalk).
Categorie 4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: Boomvalk, Buizerd en Ransuil).

De soorten die **niet** jaarrond beschermd zijn aangegeven als categorie 5.

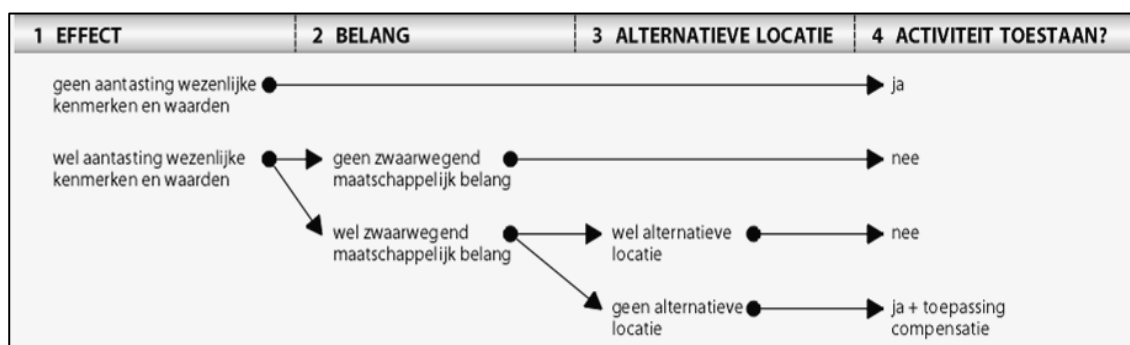
Categorie 5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders vestigen (voorbeeld: Grote bonte specht, Kleine bonte specht, Groene specht).
-------------	--

3.4 Natuurbeleid

De Nota Ruimte vervangt het Structuurschema Groene Ruimte (SGR). Deze nota geeft het beleidskader voor de duurzame ontwikkeling en een verantwoord toekomstig grondgebruik aan in het landelijke gebied, onder andere in de vorm van Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones.

De wettelijke bescherming van de EHS is geregeld via het bestemmingsplan en beheersverordeningen. De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het 'nee, tenzij principe'. In het schema van figuur 4 is dit stapsgewijs weergegeven. Indien bij een ingreep

schade wordt aangericht aan een EHS gebied dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies in kwaliteit en oppervlak dienen te worden gecompenseerd.

Figuur 4: Het "nee, tenzij" principe van het compensatiebeginsel

4 Toetsing aan beleid en regelgeving

4.1 Algemeen

Ingevolge de in het voorgaande hoofdstuk aangegeven wet- en regelgeving wordt getoetst welke effecten de voorgenomen ingrepen/activiteiten hebben op de aanwezige natuur- en landschapswaarden. Getoetst wordt op:

- Natuurbeschermingswet: de Europees beschermde Natura2000-gebieden (Habitat- en Vogelrichtlijn) en Beschermde Natuurmonumenten.
- De Ecologische Hoofdstructuur (EHS).
- De Groenblauwe Mantel zoals opgenomen in de Verordening Ruimte Noord-Brabant 2011.
- Houtopstanden die vallen onder de Boswet.

Toetsing aan beschermde soorten (Flora- en faunawet) is gekoppeld aan de inventarisatie en vindt plaats in het volgende hoofdstuk.

4.2 Natuurbeschermingswet

Het plangebied maakt geen deel uit van een gebied dat beschermd is volgens de Natuurbeschermingswet (1998). Tevens zijn er geen Natura2000 gebieden in de nabijheid (binnen 4 km), van het plangebied, die mogelijk negatief beïnvloed zullen worden vanuit de voorgenomen ingreep.

4.3 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Zoals te zien in bijlage 2 ligt het plangebied deels binnen de EHS. Er zijn binnen het plangebied een tweetal natuurbeheertypen van elkaar te onderscheiden te weten N16.01 Droog bos met productie en N07.01 Droge heide. Met de voorgenomen ingreep zijn op voorhand negatieve effecten op de EHS niet uit te sluiten en dient het zogenaamde 'compensatiebeginsel' te worden uitgewerkt volgens het 'Nee, tenzij principe'.

4.4 Groenblauwe Mantel

Zoals te zien in bijlage 3 liggen alle delen van het plangebied die geen EHS zijn zoals wegen en bermen binnen de Groenblauwe Mantel. De Groenblauwe mantel is niet begrensd op perceelsniveau en geeft aan dat in het betreffende gebied ingezet wordt op versterking van groene en blauwe waarden. Voor de aanpassing van een bestaande weg zal dit geen gevolgen hebben.

4.5 Boswet

Indien met de voorgenomen ingreep een houtopstand van meer dan 1000 m² zal worden gekapt of bomenrijen met meer dan 20 bomen, dan dient een kapmelding te worden gedaan bij Dienst Regelingen (Ministerie van LNV) en geldt een herplantingsplicht.

5 Inventarisatie natuurwaarden

5.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de inventarisatie van planten- en diersoorten binnen het plangebied en directe omgeving. Er wordt aangegeven welke volgens de Flora- en faunawet beschermd zijn. Een deel van deze gegevens is afkomstig van de provincie Noord-Brabant en het Natuurloket, waarbij de verspreiding van soorten van verschillende gegevensbeherende organisaties zoals stichting RAVON, SOVON, FLORON, de Vlinderstichting en de zoogdierenvereniging VZZ per kilometerhok wordt weergegeven. Daarnaast is door een vakkundig ecooloog op 21 september 2010 en 11 juli 2011 een veldbezoek uitgevoerd binnen het plangebied.

Het plangebied is gecontroleerd op de aanwezigheid van beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet, met de bijbehorende categorie-indeling, (tabel 1, 2 of 3). In navolging van de indeling in de Flora- en faunawet wordt er onderscheid gemaakt in diverse relevante soortgroepen, te weten flora, zoogdieren, vogels, reptielen, amfibieën, vissen en overige beschermde soorten. In deze laatste categorie zijn onder andere dagvlinders, libellen en slakken opgenomen. Bij zoogdieren wordt apart ingegaan op grondgebonden zoogdieren en vleermuizen, vanwege hun verschil in leefwijze en daarmee te verwachten effecten van de maatregelen. Er wordt per soortgroep gemotiveerd of een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is en voor welke soorten.

5.2 Flora

Uit de bestaande gegevens van de provincie Noord-Brabant blijkt dat de kilometerhokken, waarbinnen het plangebied ligt, een groeiplaats vormen voor de Brede wespenorchis. Binnen het plangebied ligt een berm met intensief beheer direct aan het wegvlak. Het gebied direct buiten de berm wordt gedomineerd door grassen, brem struik- en dopheide. Uit de verspreidingsgegevens van de provincie Noord-Brabant blijkt dat er zich geen overige of strikt beschermde soorten binnen het plangebied bevinden. Tijdens het veldbezoek is gebleken dat de bermen en de directe omgeving een geschikt leefgebied vormen voor de Brede wespenorchis en het Grasklokje. Andere beschermde soorten zijn op basis van expert judgement niet te verwachten.

Nederlandse naam	Latijnse naam	Jaar	Gebiedsfunctie	Rode lijst	FF 1	FF 2	FF 3	Bron
Brede wespenorchis	Epipactis helleborine	2010	Mogelijke standplaats	X				Grontmij B.V.
Grasklokje	Campanula rotundifolia	2010	Mogelijke standplaats	X				Grontmij B.V.

Toelichting

Plantensoorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet komen in Nederland algemeen tot zeer algemeen voor. Met het van kracht worden van de AMVB art. 75 van de Flora- en faunawet geldt voor de tabel 1 soorten ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling.

5.3 Vogels

Uit de bestaande gegevens van de provincie Noord-Brabant blijkt dat de kilometerhokken, waarbinnen het plangebied ligt een leefgebied vormen voor diverse algemeen voorkomende

soorten broedvogels. Het deel waar de uitbreiding van de Erica plaatsvindt naast de bestaande weg wordt gekenmerkt door een hoge mate van verstoring met de huidige verkeersintensiteit. Hierdoor is het zeer onwaarschijnlijk dat er zich vogels met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen binnen een straal van 50 meter vanaf de weg bevinden.

Men dient rekening te houden met de kwetsbare periode van broedvogels van ongeveer 15 maart tot ongeveer 15 juli. Indien werkzaamheden buiten deze periode worden gepland, dan zullen er geen verbodsbepalingen worden overtreden.

5.4 Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen bestaande gegevens met betrekking tot de verspreiding van grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied bekend bij de provincie Noord-Brabant. Op basis van de huidige inrichting van het plangebied, de habitateisen en regionale verspreiding van de verschillende soorten zoogdieren is een inschatting gemaakt van welke soorten momenteel (al dan niet permanent) van het plangebied gebruik maken. Het is aannemelijk dat het plangebied een leefgebied vormt voor algemeen beschermde zoogdieren. Tevens zijn tijdens het veldbezoek aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van een leefgebied van de Eekhoorn en zijn er aanwijzingen voor de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van de soort.

Nederlandse naam	Latijnse naam	Jaar	Gebiedsfunctie	Rode lijst	FF 1	FF 2	FF 3	Bron
Eekhoorn	Sciurus vulgaris	2010	Leefgebied			X		Grontmij B.V.

Vleermuizen

Er zijn geen bestaande gegevens bij de provincie Noord-Brabant bekend met betrekking tot de aanwezigheid van vleermuizen binnen het kilometerhok, waarbinnen het plangebied ligt. Tijdens het veldbezoek zijn geen geschikte bomen aangetroffen, die mogelijk fungeren als vaste rust- of verblijfplaats. Het parallel aan de Erica gelegen zandpad aan de westzijde vormt een geschikte migratieroute voor een aantal vleermuissoorten. Dit zandpad zal deels verdwijnen. Echter, gelet op het behoud van de bosrand en het onverlichte karakter na de reconstructie van de weg, zijn geen negatieve effecten op eventueel aanwezige vliegroutes te verwachten.

Het is mogelijk dat de bosranden en overgangen van de heidegebieden naar het achtergelegen naaldbos worden gebruikt als foerageergebied door de Rosse vleermuis, Laatvlieger, Gewone en Ruige dwergvleermuis, en Gewone grootoorvleermuis. Echter, gelet op het ruime aanbod van foerageergelegenheid in de directe omgeving van de Erica, zal er geen sprake zijn van de aanwezigheid van een vast foerageergebied voor deze soorten. Hierdoor zijn geen negatieve effecten op de aanwezigheid van voldoende foerageergebied te verwachten.

Nederlandse Naam	Latijnse naam	Jaar	Gebiedsfunctie	Rode lijst	FF 1	FF 2	FF 3	Bron
Rosse vleermuis	Nyctalus noctua	2010	Mogelijk leefgebied				X	Grontmij B.V.
Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus	2010	Mogelijk leefgebied				X	Grontmij B.V.
Laatvlieger	Eptesicus serotinus	2010	Mogelijk leefgebied				X	Grontmij B.V.
Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii	2010	Mogelijk leefgebied				X	Grontmij B.V.
Watervleermuis	Myotis daubentonii	2010	Mogelijk leefgebied				X	Grontmij B.V.
Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus	2010	Mogelijk leefgebied				X	Grontmij B.V.

Toelichting

Zoogdiersoorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet komen in Nederland algemeen tot zeer algemeen voor. Met het van kracht worden van de AMVB art. 75 van de Flora- en faunawet geldt voor de tabel 1 soorten ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling voor ontheffingsplicht. Voor tabel 2 soorten geldt ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen dat er gewerkt kan worden met een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Indien tabel 3 soorten worden gevonden geldt ten aanzien van vaste rust- en verblijfplaatsen en migratieroutes een ontheffingsplicht.

5.5 Reptielen en amfibieën

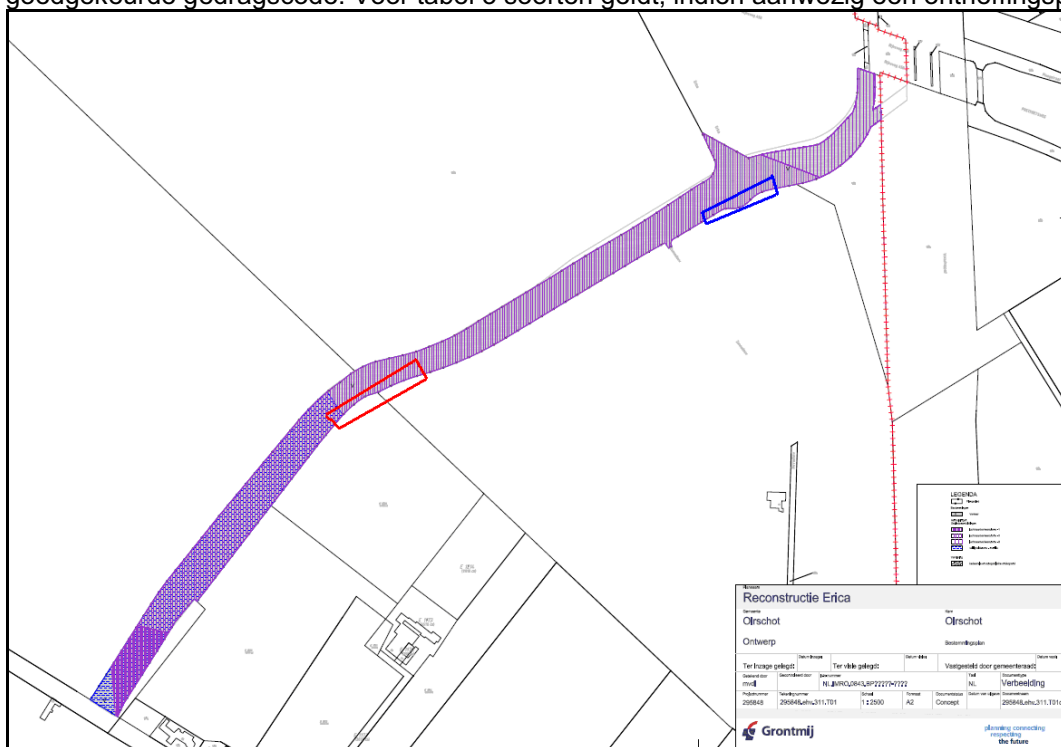
5.5.1 Amfibieën

Bij de Stichting RAVON (Reptielen, Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland) en de provincie Noord-Brabant zijn grotendeels uit de omgeving van het plangebied een aantal waarnemingen van amfibieën bekend. Het gaat hierbij om de aanwezigheid van enkele algemeen beschermde soorten amfibieën, en overige beschermde soorten als de Alpenwatersalamander. Uit een gerichte inventarisatie door Grontmij (2007) naar de verspreiding van amfibieën is gebleken dat de omgeving van het plangebied onderdeel uitmaakt van een leefgebied van de strikt beschermde Kamsalamander en de reeds genoemde Alpenwatersalamander. Uit dit onderzoek blijkt dat naast de Erica gelegen heidegebieden en bermen met overgang naar deze gebieden een leefgebied vormen voor beide soorten (zie figuur 5). Voor de uitvoering van de uitbreidingswerkzaamheden van de weg dient men rekening te houden met mogelijke aanwezigheid van deze soorten langs delen met leefgebied langs de oostzijde van de Erica. Gelet op de ruime aanwezigheid van leefgebied, wordt verwacht dat er met de voorgenomen verbreding geen sprake is van negatieve effecten op de duurzame instandhouding van populaties van beide soorten. Er dienen echter voorzorgsmaatregelen te worden genomen om mogelijke verstoring te voorkomen.

Nederlandse naam	Latijnse naam	Jaar	Gebiedsfunctie	Rode lijst	FF 1	FF 2	FF 3	Bron
Alpenwatersalamander	Mesotriton alpestris	2007	Leefgebied			X		Grontmij B.V.
Kamsalamander	Triturus cristatus	2007	Leefgebied				X	Grontmij B.V.

Toelichting

Amfibieën en reptielen uit tabel 1 van de Flora- en faunawet komen in Nederland algemeen tot zeer algemeen voor. Met het van kracht worden van de AMVB art. 75 van de Flora- en faunawet geldt voor de tabel 1 soorten ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling. Wanneer sprake is van tabel 2 soorten dient gewerkt te worden met een goedgekeurde gedragscode. Voor tabel 3 soorten geldt, indien aanwezig een ontheffingsplicht.

Figuur 5. Leefgebied Alpenwatersalamander en Kamsalamander binnen het plangebied ter hoogte van de Sprinkhaan (rood omlijnd) en ter hoogte van de afslag (blauw omlijnd).

5.5.2 Reptielen

Bij de RAVON zijn geen recente waarnemingen van de verspreiding van reptielen binnen het plangebied. Echter, uit onderzoek door Grontmij (2007) is gebleken dat een klein deel van plangebied en de directe omgeving een leefgebied vormt voor de Levendbarende hagedis. Naast de overgangen van heide naar bos en de inrichting van de Aarlesche en Oirschotse heide zijn de structuurrijke droge bermen met achterliggende heide ter hoogte van de Sprinkhaan en de bermen ter hoogte van het oostelijke deel van de Erica aanwezige Aarlesche heide een geschikt leefgebied voor de Levendbarende hagedis. Naast de bermen vormen ook het gemengde loofbos aan de oostzijde van het plangebied en de structuurrijke bermen een geschikt leefgebied voor de Hazelworm. Echter, uit gericht onderzoek door Bureau Waardenburg (2007) is afwezigheid van de soort vastgesteld. Evenals voor de aanwezige amfibieën geldt dat er geen afbreuk van functioneel leefgebied van de aanwezige reptielen wordt verwacht met de voorgenomen ingreep, indien voorzorgsmaatregelen vooraf aan de uitvoering van werkzaamheden worden getroffen.

Nederlandse naam	Latijnse naam	Jaar	Gebiedsfunctie	Rode lijst	FF 1	FF 2	FF 3	Bron
Levendbarende hagedis	Zootoca vivipara	2007/2010	Leefgebied			X		Grontmij B.V.
Hazelworm	Anguis fragilis	2007	Mogelijk leefgebied				X	Grontmij B.V.

Toelichting

Voor tabel 2 soorten amfibieën en reptielen geldt ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen dat er gewerkt kan worden met een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Indien hiervan geen gebruik gemaakt wordt, dan geldt een ontheffingsplicht. Indien tabel 3 soorten worden gevonden geldt een ontheffingsplicht bij aantasting van de functionaliteit van het leefgebied.

5.6 Vissen

Binnen het plangebied is geen permanent water aanwezig. De aanwezigheid van vissen kan worden uitgesloten.

5.7 Overige beschermde soorten

Binnen het plangebied vormen de bermen met afwisseling van struik- en dopheide mogelijk een geschikt leefgebied voor het Heideblauwtje. Met de voorgenomen wegverbreding zal sprake zijn van verschuiving van de berm, hierdoor wordt echter geen afbreuk aan een mogelijk functioneel leefgebied verwacht en daarmee een duurzame instandhouding voor de soort. Overige beschermde soorten worden niet verwacht.

Nederlandse naam	Latijnse naam	Jaar	Gebiedsfunctie	Rode lijst	FF 1	FF 2	FF 3	Bron
Heideblauwtje	Plebeius argus	2010	Mogelijk leefgebied				X	Grontmij B.V.

Toelichting

Het leefgebied van het Heideblauwtje is strikt beschermd vanuit de bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn en op de Rode lijst aangegeven als zijnde 'kwetsbaar'. Indien de functionaliteit van het leefgebied niet gegarandeerd kan blijven met een voorgenomen ruimtelijke ingreep, dan geldt een ontheffingsplicht.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

Op basis van de beschikbare bestaande gegevens, aangevuld met het veldbezoek op 21 september 2010 kan het volgende worden geconcludeerd:

- Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000 gebied. Tevens zijn vanuit de voorgenomen ingreep negatieve effecten op nabijgelegen Natura2000 gebieden uitgesloten;
- Het plangebied ligt deels binnen de EHS. Mogelijk ontstaat met de voorgenomen ingreep negatieve effecten op de EHS;
- Het plangebied ligt binnen de Groenblauwe Mantel. Door de ingreep wordt deze niet aangetast, vervolgstappen zijn niet nodig;
- Indien kapwerkzaamheden worden toegepast is de Boswet van toepassing;
- Het plangebied vormt een geschikte groeiplaats voor algemeen beschermde flora, te weten Brede wespenorchis en het Grasklokje. Voor beide soorten geldt een vrijstelling van ontheffingsplicht bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen;
- De bermen en aangrenzend gemengd loof- en naaldbos binnen het plangebied vormen een geschikt leefgebied voor diverse algemeen voorkomende vogels. De aanwezigheid van jaar rond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen binnen het plangebied en de directe omgeving (tot 50 meter vanaf de plangrens);
- Er bevinden zich waarschijnlijk enkele algemeen beschermde zoogdieren binnen het plangebied. Tevens zijn er aanwijzingen voor de aanwezigheid van een leefgebied en mogelijk vast rust- en verblijfplaatsen van de Eekhoorn;
- Het parallel lopende zandpad cq. fietspad aan de westzijde van de Erica vormt een geschikte migratieroute voor de Rosse vleermuis, Ruige en Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Watervleermuis en de Gewone grootoorvleermuis. Negatieve effecten op de functionaliteit van een aanwezige migratieroute zijn echter niet te verwachten omdat er ook na de reconstructie van de weg een onverlichte doorlopende bosrand aanwezig blijft die kan functioneren als vliegroute;
- Er zijn tevens geen geschikte bomen met mogelijke vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen binnen en rondom het reconstructiegebied. De oostelijke en westelijke begrenzing (door bosranden) van het plangebied vormen een geschikt foerageergebied voor de Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis en de Gewone grootoorvleermuis. Aangezien er voldoende geschikte foerageergebied in de directe omgeving voorhanden is, zal het plangebied geen onderdeel uitmaken van een vast foerageergebied;
- Het plangebied vormt een leefgebied voor enkele algemeen beschermde soorten amfibieën, waarvoor een vrijstelling voor het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen geldt. Daarnaast vormt het deels (ter hoogte van de Sprinkhaan en de afslag A58) een leefgebied voor de Alpenwatersalamander en Kamsalamander. Echter, zal de voorgenomen wegverbreding niet leiden tot afbreuk van de functionaliteit van het leefgebied voor zowel de Alpenwatersalamander als de Kamsalamander, bij het nemen van voorzorgsmaatregelen;
- Het plangebied is een leefgebied van de Levendbarende hagedis en mogelijk een leefgebied van de Hazelworm. Voor beide soorten wordt verwacht dat de functionaliteit van het leefgebied gegarandeerd blijft met het nemen van voorzorgsmaatregelen;
- De aanwezigheid van beschermde vissen binnen het plangebied kan worden uitgesloten;
- De bermen met afwisseling van struik- en dopheide binnen het plangebied is in beperkte mate geschikt als leefgebied voor het Heideblauwtje. Er zijn echter geen aanwijzingen dat

de soort er daadwerkelijk voorkomt. Aangezien de berm in relatie tot naast gelegen kwalitatief goed ontwikkelde heide als bijzonder matig beoordeeld kan worden, zijn de kansen van aanwezig zeer beperkt en zijn uitwijkmogelijkheden in de directe omgeving ruimschoots voorhanden.

6.2 Aanbevelingen

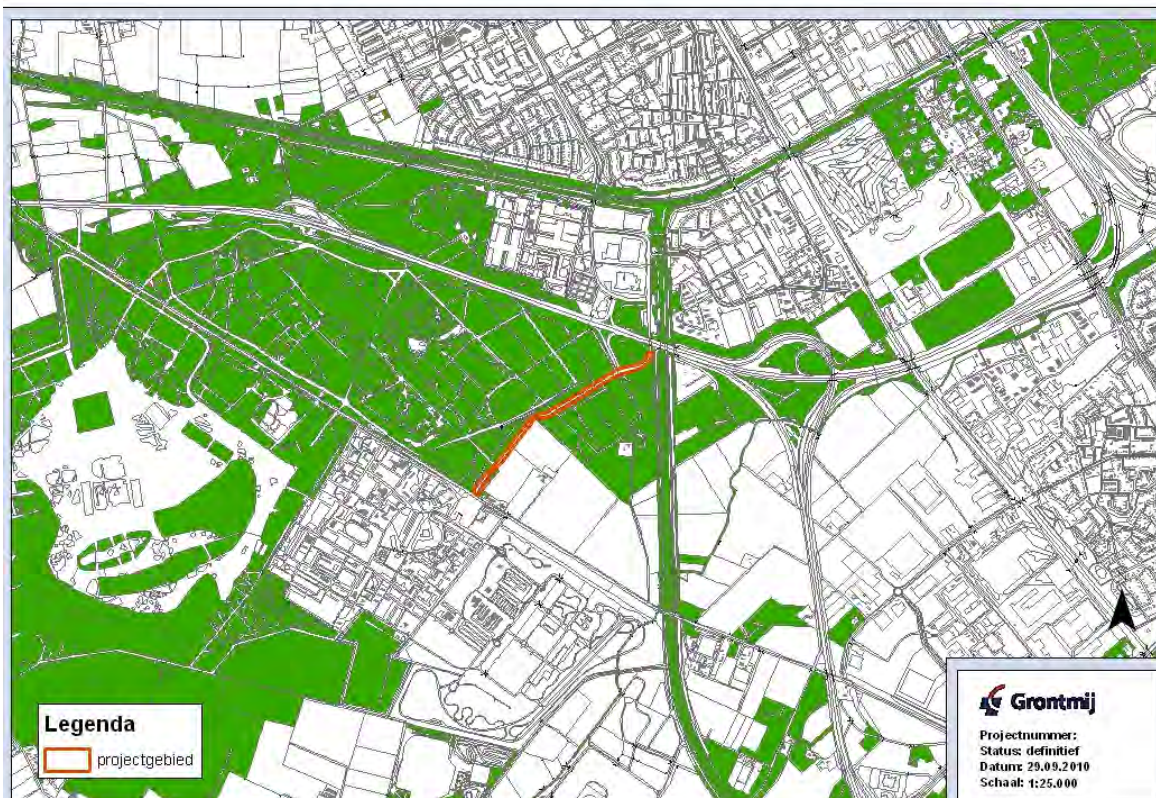
Op basis van de conclusies kan het volgende worden aanbevolen:

- Men dient ten aanzien van mogelijk negatieve effecten vanuit de voorgenomen ingreep op de EHS het compensatiebeginsel uit te werken volgens het 'Nee, tenzij principe';
- Met de voorgenomen ingreep zal een houtopstand van meer dan 1000 m² of bomenrijen van meer dan 20 bomen gekapt worden, hiervoor dient een kapmelding te worden gedaan. Tevens geldt de uitvoering van herplantingsplicht in het kader van de Boswet;
- Men dient rekening te houden met de kwetsbare periode van vogels (ongeveer 15 maart tot ongeveer 15 juli), waarbinnen geen ruimtelijke ontwikkelingen uitgevoerd dienen te worden;
- Men dient het plangebied te controleren op de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van de Eekhoorn (eenmalige controle, voorkeursperiode van december tot maart). Indien deze worden aangetroffen, dan geldt een ontheffingsplicht Flora- en faunawet;
- Men dient vooraf aan de uitvoering van de werkzaamheden mitigerende maatregelen te treffen om verstoring op aanwezige amfibieën en reptielen binnen het plangebied te minimaliseren. Dit dient afgestemd en uitgevoerd te worden onder begeleiding (of door) een terzake deskundige op het gebied van amfibieën en reptielen.

Bijlage 1

Ligging plangebied ten aanzien van Natura2000
gebieden EHS

Ligging plangebied (rode omlijning) ten aanzien van de EHS

Bijlage 2

Ligging plangebied ten aanzien van GHS

Ligging Groenblauwe Mantel ter hoogte van het plangebied.

Plannaam: Verordening ruimte Noord-Brabant 2011
Planstatus: vastgesteld
Datum: 2010-12-17
PlanIdn: NL.IMRO.9930.vr2011-0001
Plantype: provinciale verordening
Bronhouder: provincie Noord-Brabant

ruimtelijkeplannen.nl

Legenda

Deze afdruk is afkomstig van ruimtelijkeplannen.nl. Er zijn op basis van deze afdruk geen rechten te ontlezen. De digitale versie van een ruimtelijk plan is bepalend.

Bijlage 2

Aanvullend onderzoek verblijfplaatsen Eekhoorn

Notitie

Referentienummer
295848.ehv.211

Datum
3 april 2012

Kenmerk
JE, rev 1

Betreft

Aanvullend onderzoek leefgebied Eekhoorn inzake reconstructie Erica

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In oktober 2010 is door Grontmij B.V. een scan natuurwaarden uitgevoerd om te beoordelen welke natuurkwaliteiten in het plangebied Erica aanwezig zijn. Uit de scan is gebleken dat het plangebied deels een geschikt leefgebied vormt voor de Eekhoorn en dat er zich mogelijk jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen binnen het plangebied bevinden. Recente waarnemingen (www.waarneming.nl) tonen tevens aan dat de soort verspreidt wordt waargenomen op de Aarlesche en Oirschotse Heide in de directe omgeving van het plangebied.

1.2 Doelstelling

De Eekhoorn is een 'overige' beschermde soort (Tabel 2 Flora- en faunawet). Ruimtelijke ontwikkelingen binnen het leefgebied van de soort dienen uitgevoerd te worden volgens een zogenaamde 'goedgekeurde gedragscode' of er geldt een ontheffingsplicht in het kader van de Flora- en faunawet. De voorliggende notitie richt zich op de uitvoering van aanvullend onderzoek naar aanwezigheid van het leefgebied van de Eekhoorn en de mogelijke aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van de soort in relatie tot de voorgenomen reconstructie van de Erica.

1.3 Habitat en leefwijze

De Eekhoorn komt bij voorkeur voor in naald- en gemengd bos. Daarnaast ook in met name bossen van loofbos en houtwallen, tuinen en parken in een beboste omgeving. De soort kan in principe aangetroffen worden in grote delen van aaneengesloten naaldbossen in de omgeving van het plangebied.

2 Onderzoeksgebied

Het plangebied is gelegen aan de oostzijde van de kern Oirschot, aan de rand van Eindhoven. Ter hoogte van de Ruyter van Steveninckkazerne loopt het plangebied in noordoostelijke richting tot aan de E312. Aan de westzijde van het plangebied ligt de Aarlesche heide. De zuidoostzijde van het plangebied wordt begrensd door het te realiseren bedrijvenpark Westfields en het noordoostelijk deel door een gebied genaamd De Sprinkhaan. In figuur 1 is de ligging van het plangebied weergegeven. De exacte begrenzing van het plangebied is weergegeven in figuur 2.

De huidige inrichting van het plangebied bestaat uit een tweebaansweg (Erica) met aan de westzijde een parallel lopend zandpad cq. fietspad met een tussengelegen groenstrook van naaldbomen. Aan beide zijden van de doorgaande weg ligt een kort gemaaide berm en waterberging. De waterberging aan de oostzijde gaat over in naaldbos en gemengd loofbos, en deels over in een heidegebied. Parallel aan de oostzijde van de doorgaande weg loopt een ruiterspad op een afstand van ongeveer 50 a 60 meter, met tussengelegen naaldbos. Met name dit naaldbos en de directe omgeving aan de oostzijde vormen een geschikt leefgebied voor de Eekhoorn. Echter, het onderzoeksgebied is ruimer (tot op 100 meter vanaf de weg) onderzocht op aanwezigheid van verblijfplaatsen van de Eekhoorn.

Figuur 1. Ligging plangebied (rode omlining) ten zuiden van Best in de gemeente Oirschot

Figuur 2. Exacte ligging van Erica en de benodigde ruimte voor de voorgenomen verbreding

3 Onderzoeksmethodiek

Op 17 januari 2011 is door een terzake deskundig ecooloog een gerichte inventarisatie naar de Eekhoorn uitgevoerd binnen het plangebied en directe omgeving. Hierbij is gelet op indicatoren voor de aanwezigheid van een leefgebied en zijn bomen visueel geïnspecteerd op de aanwezigheid van verblijfplaatsen.

4 Resultaten

Er zijn tijdens het onderzoek geen vaste rust- of verplaatsen van de Eekhoorn aangetroffen. Tevens zijn er geen aanwijzingen voor recent gebruik van het plangebied als foerageergebied voor de soort.

5 Conclusie en aanbeveling

Gelet op de afwezigheid van verblijfplaatsen van de Eekhoorn binnen het plangebied en de directe omgeving, hoeft in het kader van de voorgenomen reconstructie van de Erica geen rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van de Eekhoorn. Tevens zijn er geen aanwijzingen om te verwachten dat de duurzame instandhouding van de soort in het geding zal komen.

Er dient tijdens de uitvoering van werkzaamheden altijd rekening te worden gehouden met de zogenaamde 'Zorglicht' (artikel 2, Flora- en faunawet), waarbij een ieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

Bijlage 3

Memo vooroverleg provincie Noord Brabant

Memo

Aan : projectgroep Erica
Van : Martijn Groenestein
Datum : 24 oktober 2011
Onderwerp : vooroverleg provincie

Op 24 oktober heb ik overleg gevoerd met Ria Lucassen en Frans Jeths van provincie Noord-Brabant. Dit overleg had tot doel om de reconstructie van de Erica nadrukkelijker onder de aandacht van de provincie te krijgen en om na te gaan of de gemeente met de gekozen insteek voor compensatie op de juiste weg zit. Het gesprek verliep prettig en constructief. Hieronder een korte uiteenzetting.

Ik heb op basis van het memo "Project Reconstructie Erica (versie 21 oktober)" uitgelegd, waarom de weg Erica aangepast moet worden. Primair gaat het om de verkeersafwikkeling op twee kruispunten, de ontsluiting van bedrijventerrein Westfields en de aanleg van een deugdelijk fietspad tussen Westfields/Legerplaats en Best. Ontwikkelingen in de omgeving (Brainport, Eindhoven Airport en Landelijk Strijp) creëren op hun beurt verkeersgroei, die reconstructie van de Erica noodzakelijk maakt.

Reconstructie van de Erica heeft vernietiging van Ecologische Hoofdstructuur, bomenkap en verstoring/vernietiging van leefgebied van soorten tot gevolg. Gemeente Oirschot wil op grond van de Verordening ruimte, de Flora- en Faunawet en de Boswet op een gedragen wijze tot compensatie komen.

Beoogde oplossingsrichting:

Aan de Brinksdijk, op de grens van de gemeenten Oirschot en Boxtel ligt een perceel agrarische grond dat in aanmerking komt voor compensatie. Het perceel omvat circa 4 ha en ligt in de EHS.

Voorstel is het perceel in te richten voor het natuurdoeltype vochtige heide, net als de gronden die in aansluiting op dit perceel in de omgeving zijn gelegen.

De provincie kan zich in beginsel vinden in deze compensatie. In de Verordening ruimte fase II is de mogelijkheid opgenomen om gronden in de EHS die nog niet als zodanig zijn ingericht, te gebruiken voor compensatie (artikel 4.12 lid 2 onder c VR). Het verschil tussen het vernietigde natuurdoeltype en de beoogde natuurdoeltype is geen probleem.

Aandachtspunten:

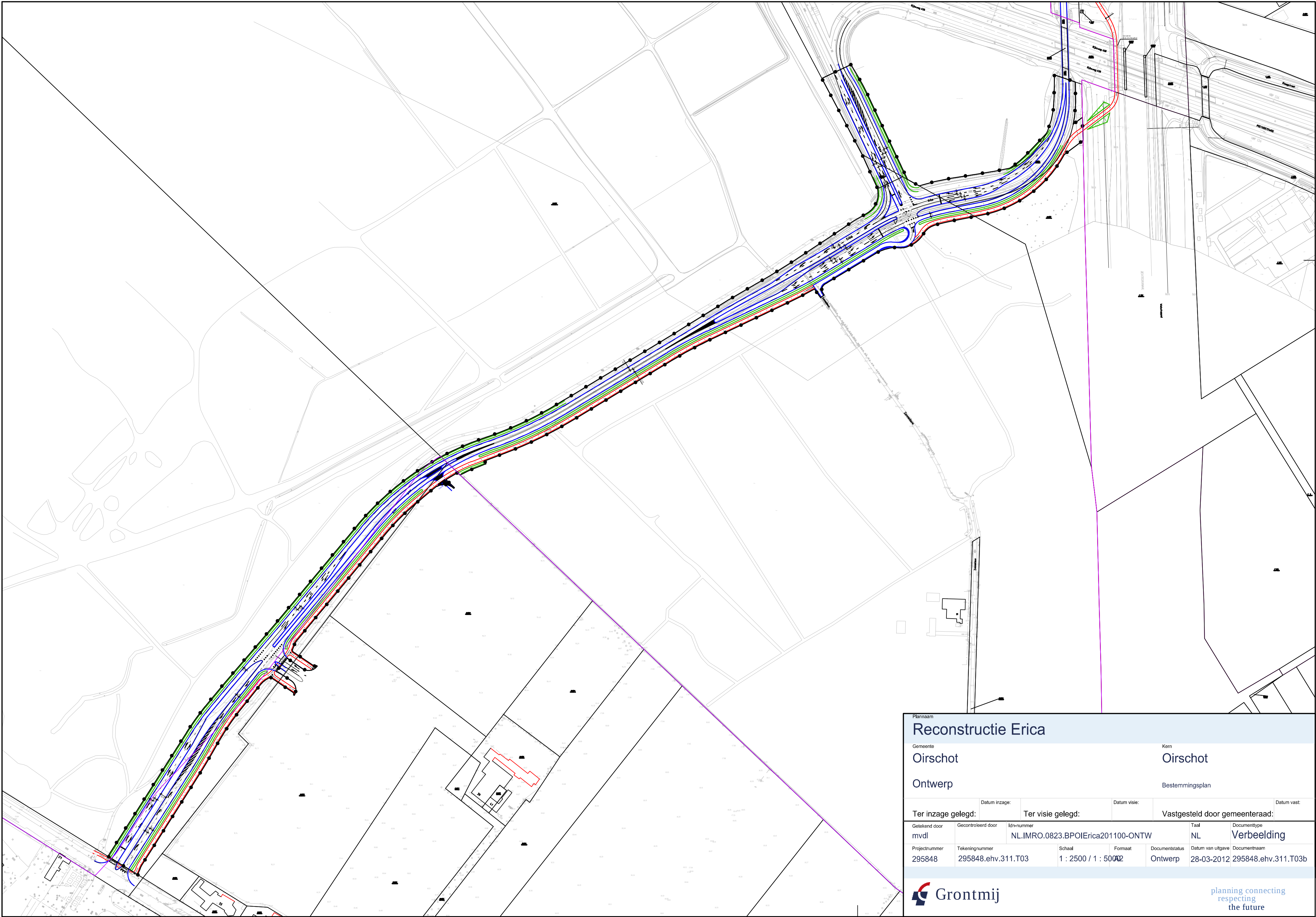
1. in het kader van de compensatieverplichting EHS moet compensatie van vernietigde EHS in oppervlakte plaatsvinden. De Boswet verplicht echter om verloren gegaan bos terug te planten. Kortom: bos en hei moet worden gecompenseerd met bos en hei.
2. compensatie van EHS voorziet uitsluitend in gebiedsbescherming. In het kader van de soortenbescherming moet een ontheffing op grond van artikel 75 Flora- en faunawet (Ffw) worden aangevraagd.
3. maatregelen als faunapassages tellen niet mee in de EHS compensatie. Deze maatregelen tellen wel mee als mitigerende (verzachtende) maatregel in het kader van de Ffw-ontheffing.
4. omdat de reconstructie ten koste gaat van uitsluitend EHS gronden, is een investering in landschap niet nodig. Wel is het zo dat een verbetering van de aangrenzende gronden van de Erica mitigerende werking kunnen hebben in het kader van de Ffw en een verfraaiing van het landschap opleveren.
5. de provincie constateert in de toelichting van het oude ontwerpbestemmingsplan dat er sprake is van een toename van het verkeer als gevolg van de ontwikkeling van Westfields. Toename van verkeer kan leiden tot meer geluid en dus meer verstoring. De provincie adviseert om dit aspect nader te bekijken.

Procedureel:

1. het is verplicht om het concept-ontwerpbestemmingsplan dat we als vooroverlegdocument toesturen vergezeld te laten gaan van een compensatieplan (artikel 4.11 lid 3 VR).
2. gemeente en provincie moeten een overeenkomst sluiten over de compensatie (artikel 4.11 lid 4 VR).
3. de compensatie en het compensatieplan moeten voorts voldoen aan artikel 4.12 VR.
4. de start van de compensatie start uiterlijk op het moment van de oplevering van de gereconstrueerde Erica. De compensatie moet in beginsel binnen 5 jaar nadien zijn afgerond.
5. het inkorten van de vooroverlegprocedure is bespreekbaar. Een van de beide behandelend ambtenaren is tussen 10 december en 10 januari met vakantie. Hangt sterk af van de kwaliteit van de aan te leveren stukken.
6. in het bestemmingsplan en de publicatie moet expliciet melding gemaakt zijn van de herbegrenzing van de EHS. Voor het wijzigen moet de gemeente een apart verzoek indienen. De procedure valt samen met de bestemmingsplanprocedure en duurt circa 4 weken.
7. in het kader van de compensatie is het noodzakelijk om de ambitiekaart van het natuurbeheerplan te checken. Als het beoogde natuurdoeltype niet overeenstemt met de ambitiekaart dan moet dit worden gewijzigd. Aparte procedure!

Bijlage 4

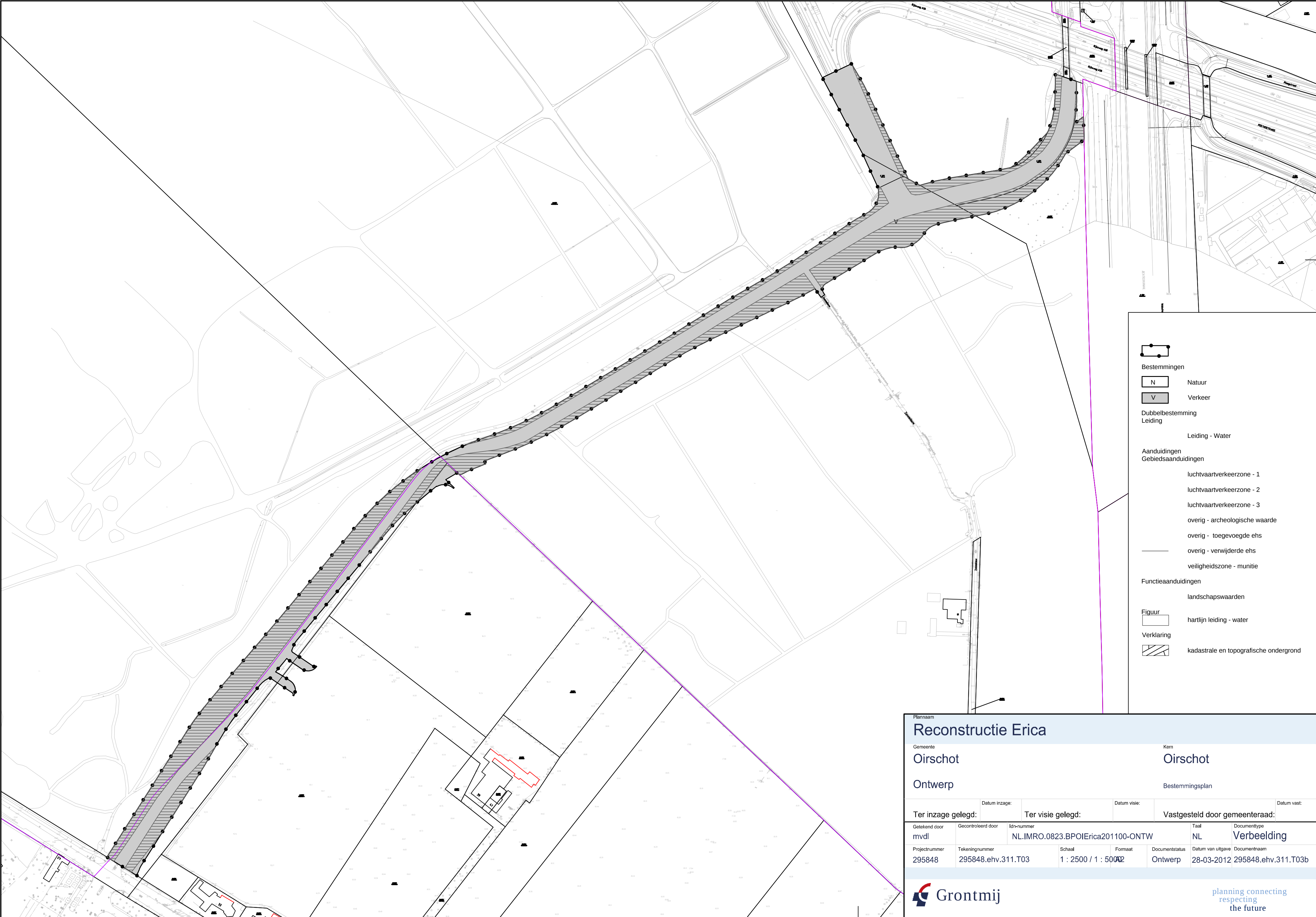
Ontwerpschets Erica

Plannaam				
Reconstructie Erica				
Gemeente			Kern	
Oirschot			Oirschot	
Ontwerp			Bestemmingsplan	
Ter inzage gelegd:		Datum inzage:	Ter visie gelegd:	Datum visie:
Vastgesteld door gemeenteraad:		Datum vast:		
Getekend door	Gecontroleerd door	Idn-nummer	Taal	Documenttype
mvdI		NL.IMRO.0823.BPOIErica201100-ONTW	NL	Verbeelding
Projectnummer	Tekeningnummer	Schaal	Formaat	Documentstatus
295848	295848.ehv.311.T03	1 : 2500 / 1 : 500	A2	Ontwerp
Datum van uitgave		Documentnaam		
28-03-2012		295848.ehv.311.T03b		
Grontmij			planning connecting respecting the future	

Bijlage 5

Ligging Erica ten aanzien van EHS

Bestemmingen

N

Natuur

V

Verkeer

Dubbelbestemming

Leiding

Leiding - Water

Aanduidingen

Gebiedsaanduidingen

luchtvaartverkeerzone - 1

luchtvaartverkeerzone - 2

luchtvaartverkeerzone - 3

overig - archeologische waarde

overig - toegevoegde ehs

overig - verwijderde ehs

veiligheidszone - munitie

Funcitieaanduidingen

landschapswaarden

Figuur

hartlijn leiding - water

Verklaring

kadastrale en topografische ondergrond

Plannaam

Reconstructie Erica

Gemeente

Oirschot

Kern

Oirschot

Ontwerp

Bestemmingsplan

Ter inzage gelegd:

Datum inzage:

Ter visie gelegd:

Datum visie:

Vastgesteld door gemeenteraad:

Datum vast:

Getekend door

Gecontroleerd door

Idn-nummer

Taal

Documenttype

mvdI

NL.IMRO.0823.BPOIERica201100-ONTW

NL

Verbeelding

Projectnummer

Tekeningnummer

Schaal

Formaat

Documentstatus

Datum van uitgave

Documentnaam

295848

295848.ehv.311.T03

1 : 2500 / 1 : 500

A2

Ontwerp

28-03-2012

295848.ehv.311.T03b

Grontmij

planning connecting
respecting
the future

Ligging plangebied ten aanzien van de EHS

